

X pääluokan, Lainat, kohdalla osotettiin 1902 vuoden obligatsioonilainasta Vallilan rakennustoiminnan avustusrahastoon 139,250 markkaa ¹⁾ sekä 1911 vuoden obligatsioonilainasta uutta kulkutautisairaala varten 500,000 markkaa ²⁾, Kallion uutta paloasemaa varten 75,000 markkaa ³⁾, Bus- ja Santaholman järjestelyä varten 500,000 markkaa ⁴⁾, Hakaniementorin uutta kauppahallia varten 420,000 markkaa ⁵⁾, uutta mielisairaala varten 600,000 markkaa ⁶⁾, vesijohdon laajentamista varten 300,000 markkaa, sähkölaitoksen laajentamista varten 700,000 markkaa ⁷⁾, Aleksanterinkadun talon n:o 26 ostoon 400,000 markkaa ⁸⁾ sekä uuden työ- ja vaivaistalon uutisrakennustöitä varten 373,340 markkaa ⁹⁾.

Lainat.

XI pääluokan, Taksoitus, kohdalle merkittiin kunnan verovelvollisilta jäseniltä taksoitettavaksi määräksi 4,534,985 markkaa 9 penniä 1911 vuoden tulosaännön 4,318,781 markan 21 pennin sijasta.

Taksoitus.

C. Muut asiat.

Esiteltäessä kaupunginvaltuuston diariin kirjoitettujen, joulukuun 31 päivänä 1910 ratkaisematta olevain asiain luetteloa ¹⁰⁾ päätti ¹¹⁾ valtuusto kehottaa herra Ramsayta kutsumaan koolle komitean, jonka valtuusto oli asettanut Suomen kaupunkien kehitystä vuosina 1875—99 käsittelevän historiallis-tilastollisen teoksen julkaisemista varten, sekä kehottaa komiteaa valtuustolle antamaan ehdotuksen mahdollisesta työn loppuun saattamisesta.

Ratkaisemattomat asiat.

Sittemmin esitti mainittu komitea kirjelmässä maaliskuun 16 päivältä m. m., että edellä puheena olleen työn saisi sattuneesta syystä keskeyttää sekä teosta varten kootun aineiston ynnä jo laaditut yhdistelmät ja tekstiluonnokset antaa kaupungin tilastokonttorille järjestettäväksi ja säilytettäväksi vastaisen varalle. Tähän esitykseen kaupunginvaltuusto myöntyi ¹²⁾.

Komiteatehtävän peruutus.

Rahatoimikamarin kirjelmässä marraskuun 30 päivältä tehdyn esityksen johdosta päätti ¹³⁾ kaupunginvaltuusto, että seuraavat edellä mainitussa luettelossa olevat asiat oli diarista poistettava, nimittäin: puutarhalautakunnan esitys Eläintarhan puiston järjestämisestä, tohtori M. Oker-Blomin esitysehdotus Eläintarhan huvialueen muodostamisesta kansanpuistoksi, maistraatin kirjelmä kau-

Asiain poistaminen diarista.

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 164 ja seur. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 62 ja 63. — ³⁾ Ks. tätä kert. siv. 59 ja 60. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 94 ja seur. — ⁵⁾ Ks. tätä kert. siv. 74 ja seur. — ⁶⁾ Ks. tätä kert. siv. 61 ja 62. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 79. — ⁸⁾ Ks. tätä kert. siv. 58. — ⁹⁾ Ks. tätä kert. siv. 64 ja seur. — ¹⁰⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 1. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 10 §. — ¹²⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 21 p. 23 §. Ks. myös tätä kert. siv. 167. — ¹³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 12 p. 14 §.

pungin vaivaistalon läheisyydessä olevaa ruutimakasiinia koskevasta asiasta sekä lääninhallituksen lähete Töölön alueen kaupunginasemakaavan vahvistamista koskevasta asiasta.

Kysymys tonttiarvon nousun hyödyn varaa-
misesta kunnalle.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 1 päivänä 1908 oli antanut ¹⁾ erikoisvaliokunnan tehtäväksi m. m. lähemmin valmistella kysymystä tonttiarvon nousun tuottaman hyödyn varaamisesta kunnalle, antoi valiokunta mietinnön ²⁾ asiasta.

Ensin tehtyään selkoa ansiottoman maa-arvonnousun verotuksesta eräissä vieraissa maissa huomautti valiokunta että, jos mieli maa-arvonnousun verotuksen muodossa tai toisessa panna toimeen, oli luonnollista, ettei se ollut aikaansaataavissa muulla tavoin kuin lainsäädäntötietä. Sellainen lainsäädäntö ei tietenkään koskisi ainoastaan tätä kaupunkia, vaan maamme muitakin kaupunkeja ja maalaiskuntia. Jo tästäkään syystä ei kaupunginvaltuustolla liene aihetta hankkia asiasta enempää selvitystä, mutta mikään ei näyttänyt estävän valtuustoa tekemästä hallitukselle esitystä valtionkomitean asettamisesta asiaa kaikin puolin pohtimaan. Tuollaisen alotteen tarkoituksenmukaisuutta olisi tietenkin valtuuston harkittava, ja oli valiokunta lähinnä sellaista harkintaa helpottaakseen antanut edellä mainitun selonteon.

Katsomatta tässä yhteydessä olevan ottaminen asiaa seikka-peräisemmin valmisteltavaksi esitti valiokunta sentähden, että kaupunginvaltuusto päättäisi k. senaatille tehdä esityksen komitean asettamisesta, joka selvitettyään kysymystä ansiottoman maa-arvonnousun verottamisesta siinä mielessä että kunnille tulisi taatuksi osallisuus siihen, laatisi sellaisen ehdotuksen asiasta kuin mainitun selvityksen nojalla harkittanee tarkoituksenmukaiseksi.

Asiaa uudestaan esiteltäessä epäsi ³⁾ kaupunginvaltuusto äänestettyään valiokunnan esityksen.

XIII, XIV ja
XV kaupungin-
osan rakennus-
ten julkisivu-
piirustusten
tarkastus.

Kaupunginasemakaava-toimikunnan kirjelmässä joulukuun 31 päivältä 1910 tehdyn esityksen johdosta päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto että, koska toimikunta oli mainitun vuoden päättyessä lakanut toimimasta, hoitaisi toimikunnan velvollisuutena ⁵⁾ olleen XIII, XIV ja XV kaupunginosan rakennusten julkisivupiirustusten tarkastuksen kaupungin yleisten töiden hallitus siksi, kunnes siitä muuta määrättäisiin, sekä että hallituksen tuli valtuustolle antaa ehdotus julkisivutarkastuksen vastaisesta toimittamisesta.

Sittenmin päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto hallituksen asiasta antaman ehdotuksen mukaisesti, että puheena olevan julkisivutar-

¹⁾ Ks. 1908 vuod. kert. siv. 12. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 61 vuodelta 1910. — ³⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 34 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 14 §. — ⁵⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 117 ja 118. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 7 p. 16 §.

kastuksen suorittaisi ensi kädessä toimikunta, johon kuuluisivat kaupunginarkkitehti, kaupunginasemakaava-arkkitehti ja rakennustarkastaja, sekä että tämän toimikunnan kussakin eri tapauksessa antama lausunto oli sitten alistettava hallituksen lopullisesti tutkitavaksi.

Maistraatin vaatimiksi lausunnoiksi tonttien yhteenrakentamislupaa tarkoittavista hakemuksista puolsi kaupunginvaltuusto myöntymistä hakemuksiin, joita olivat tehneet:

Lausuntoja
tonttien yhteen-
rakentamis-
asioista.

lääketieteenlisensiaatti E. Roos ¹⁾ korttelissa n:o 218 oleviin Tehtaankadun tontteihin n:o:ihin 32 c ja 32 d nähden;

talonmistaja K. Saariaho ²⁾ korttelissa n:o 135 oleviin Raati-
mieskadun tonttiin n:o 1 ja Pietarinkadun tonttiin n:o 2 nähden;

Helsingin raitiotie- ja omnibussosakeyhtiö ³⁾ korttelissa n:o 492
oleviin tontteihin n:o:ihin 23, 25, 46 ja 48 nähden;

osakeyhtiö Pro-primo aktiebolag ⁴⁾ korttelissa n:o 88 oleviin
Uudenmaankadun tontteihin n:o:ihin 5 ja 6 nähden;

bostadsaktiebolaget Pallas asunto-osakeyhtiö ⁵⁾ korttelissa n:o
94 oleviin Ratakadun tontteihin n:o:ihin 9 ja 11 nähden;

maanviljelijäin maitokeskusliikeosakeyhtiö ⁶⁾ korttelissa n:o 192
oleviin Arkadiakadun tontteihin n:o:ihin 4 ja 6, Annankadun tont-
teihin n:o:ihin 39 ja 41 sekä Salomoninkadun tonttiin n:o 3 näh-
den; sekä

talonmistaja K. G. Salminen ⁷⁾ korttelissa n:o 91 oleviin Alber-
tinkadun tontteihin n:o:ihin 13 ja 14 nähden.

Maistraatin vaadittua lausuntoja tonttien halkomislupaa tar-
koittavista hakemuksista puolsi kaupunginvaltuusto myöntymistä
hakemuksiin, joita olivat tehneet:

Lausuntoja
tonttien halko-
misasioista.

osakeyhtiö J. D. Stenberg & söner ⁸⁾ korttelissa n:o 296 Näkin-
kujan varrella sijaitsevaan tehdastonttiin n:o 7 nähden, sillä ehdolla
että vaatimusta Näkinkujan tasottamisesta ei saa tehdä, ennenkuin
tuollainen tasotus on kaupungille sopiva; sekä

G. F. Stockmann osakeyhtiö ⁹⁾ korttelissa n:o 31 olevaan Sofian-
kadun tonttiin n:o 1 nähden.

Tehtyjen hakemusten johdosta myönsi kaupunginvaltuusto
pitennettyä aikaa seuraavain tonttien rakennuttamiseen:

Pitennetty
tonttien raken-
nusaika.

toukokuun 13 päivään 1912:

johtaja A. Grönbergille ¹⁰⁾ korttelissa n:o 522 sijaitsevaan Län-
tisen viertotien tonttiin n:o 29 nähden;

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 4 p. 6 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 30 §. —
³⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 47 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 48 §. — ⁵⁾ Valt.
pöytäk. syysk. 5 p. 27 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. syysk. 19 p. 8 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk.
lokak. 31 p. 5 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 21 p. 6 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. kesäk.
13 p. 46 §. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. lokak. 3 p. 7 §.

syyskuun 1 päivään 1912:

sahanomistaja N. Ahlgrenille 1) korttelissa n:o 378 sijaitsevaan Porvoonkadun tonttiin n:o 37 nähden;

marraskuun 11 päivään 1912:

arkkitehti S. Frosterukselle 2) korttelissa n:o 423 sijaitsevaan Töölönkadun tonttiin n:o 6 nähden;

1912 vuoden loppuun:

kauppias V. Liljeströmille 3) korttelissa n:o 355 sijaitseviin Länsi Brahekadun tonttiin n:o 4 ja Vaasankadun tonttiin n:o 30 nähden; sekä

toukokuun 5 päivään 1913:

osuuskunta Kivelle r.l. 4) korttelissa n:o 285 sijaitsevaan Hörneperinkadun tonttiin n:o 8 nähden.

Eväty esitys
Armfelttien
tontin n:o 12
rakennusoikeu-
den rajoitta-
misesta.

Hembygdskörningens vänner i Nyland nimisen yhdistyksen tekemän esityksen korttelissa n:o 226 VI kaupunginosassa sijaitsevan Armfelttien tontin n:o 12 rakennusoikeuden rajoittamisesta jotta siten geologiseksi havaintoaineistoksi säilyisivät tontilla olevat n. s. hiidenkirnut ja halkeamat, kaupunginvaltuusto, rahatoimikamarin annettua asiasta lausunnon, jätti huomioonottamatta 5).

Lausunto kau-
pungin raken-
nusjärjestyk-
sen määräyk-
sistä poikkeaa-
misesta.

Kaupunginvaltuustolle annetussa kirjoituksessa oli G. F. Stockmann osakeyhtiö anonut sen suuntaista toimenpidettä, että kaupungin voimassa olevan rakennusjärjestyksen määräykset eivät estäisi yhtiötä omistamallaan Unioninkadun tontilla n:o 5 päällystämästä pihamaata lasikatolla.

Ennen muuhun toimenpiteeseen ryhtymistä päätti 6) kaupunginvaltuusto antaa rahatoimikamarin tehtäväksi terveydenhoitolautakunnan lausunnon hankittuaan esittää lausunnon asiasta.

Sittemmin antamassaan lausunnossa 7) esitti rahatoimikamari, että kaupunginvaltuusto päättäisi puoltaa G. F. Stockmann osakeyhtiön puheena olevaa anomusta seuraavilla ehdoilla:

että tehokkaalla tuullutuslaitteella aikaansaadaan hyvä ilman-tulo huoneistoihin;

että lasikatto sopivilta kohdin varustetaan savuluukuilla, jotka helposti käy altapäin avaaminen ja joiden koon ja luvun maistraatti määrää;

että pihamaalle asetetaan paloposti, jonka vesi ei kulje mitta-rista, sekä palokaappi paloaseman välittömään yhteyteen, minkä ohessa tulensammutuskojeita sijoitetaan huoneistoihin palomestarin osotuksen mukaan;

1) Valt. pöytäk. lokak. 3 p. 8 §. — 2) Valt. pöytäk. lokak. 17 p. 8 §. —

3) Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 9 §. — 4) Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 44 §. — 5) Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 20 §. — 6) Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 45 §. — 7) Rtk. kirj. elok. 31 p. n:o 496.

että lasikatto laitetaan niin, että ylimmässä kerroksessa olevat henkilöt tulenvaaran uhatessa voivat sen päällitse mukavasti päästä toisesta kylkirakennuksesta toiseen; sekä

että asetetaan sähkökellojohto, jonka avulla käy kaikkiin huoneistoihin yhtäikaa ilmoittaminen, jos tulenvaara on puhjennut jossakin liiketalon alueella.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto jatkokäsittelyä varten maistraattiin lähettää siinä syntyneet kirjat, minkä ohessa valtuusto omaksi lausunnokseen siitä kaikin puolin hyväksyi rahatoimikamarin edellä kerrotun lausunnon.

Oheen pannen lääninhallituksen lähetepäätöksen tammikuun 18 päivästä oli maistraatti kirjelmässä saman kuukauden 25 päivästä kaupunginvaltuuston ratkaistavaksi jättänyt, katsoisiko valtuusto kaupungin puolelta johonkin muuhun toimenpiteeseen olevan ryhtyminen mainituissa lähetepäätöksessä esitetyn vaatimuksen johdosta, että eräs määrä tavallisia sotamiehiä liikekannallepanon tapahtuessa majoitettaisiin ilmoitettuun, sopivaksi havaittuun kortteliin siten, että mainituissa korttelissa olevien asuntojen omistajille, siinä tapauksessa että heidän olisi liikekannallepanon tapahtuessa pakko luovuttaa huoneistonsa sotaväen käytettäväksi, korvaukseksi osotettaisiin asunnot kaupungin saatavissa olevista huoneistoista.

Majoitus sotaväkeä liikekannalle asetettaessa.

Asiaa esiteltäessä päätti ²⁾ kaupunginvaltuusto vastaukseksi maistraatille ilmoittaa, että kaupungin viranomaiset sotaväen liikekannallepanon tapahtuessa koettaisivat, mikäli niiden asiana lain mukaan oli, niin menetellä, että puheena olevan sotavoiman kävisi sijoittaminen sotilasviranomaisten haluamaan kortteliin.

Kuopion kaupunginvaltuustolta saapuneen, helmikuun 27:nä päivätyn kirjelmän johdosta, joka koski yhteistyön aikaansaamista maamme kaupunkikuntain kesken kunnallispoliittisella alalla, päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto mainituissa kirjelmässä tehtyihin ehdotuksiin myöntyen edustajikseen ehdotettuun maamme kaupunkien valtuutettujen yhteiseen kokoukseen valita herrat Norrménin, Ramsayn, Cajanderin, Almqvistin ja Schybergsonin sekä, herra Cajanderin sittemmin kuoltua, hänen sijaansa herra Stenrothin.

Kysymys yhteistyön aikaansaamisesta kaupunkikuntain kesken.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 25 päivänä 1910 oli palauttanut ⁴⁾ kysymyksen eläke-edun varaamisesta kaupungin virka- ja palvelusmiehille tarkoitusta varten asetettuun valiokuntaan, antoi valiokunta uuden mietinnön ⁵⁾ asiasta. Siinä valiokunta esitti m. m. kaksi vaihtopuolista ehdotusta kaupungin virka- ja palvelusmiesten eläkeperusteiksi.

Eläke-edun varaaminen kaupungin virka- ja palvelusmiehille.

¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 5 p. 48 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 37 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 14 § ja lokak. 3 p. 31 §. — ⁴⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 152 ja seur. — ⁵⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 56 vuodelta 1910.

Asiaa uudestaan esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto myöntää eläkkeen kaupungin palveluksessa oleville henkilöille, niiden joukossa kaupungin kansakoulujen opettajistollekin, valtuuston lähemmin määräämin ehdoin sekä palauttaa asian valiokuntaan selvityksen ja lopullisen ehdotuksen saamiseksi valtuuston asiasta tekemän päätöksen mukaisesti, minkä ohessa valiokuntaan lisäksi valittiin herra Relander.

Sittemmin antamassaan mietinnössä ²⁾ pyysi valiokunta lähempää selvitystä eräistä seikoista, minkä ohessa valiokunta ilmoitti, että valmistusvaliokunta oli sen käsiteltäväksi esillä olevan asian yhteydessä lähettänyt rahatoimikamarin lausunnon kaupungin kansakoulujen naispuolisen opettajiston ³⁾ eläke-etujen parantamista tarkoittavan anomuksen johdosta sekä erinäisten kaupungin kansakouluissa palvelevien henkilöiden valtuustolle antaman, tammikuun 31:nä päivätyn kirjoituksen samasta asiasta.

Kaupungin
kansakoulujen
opettajiston
eläkeoikeus.

Tämän johdosta päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto m. m. lausua, että kaupungin kansakoulujen palveluksessa oleva opettaja ja opettajatar on eläkeoikeuteen nähden asetettava kaupungin muiden virkamiesten vertaiseksi sekä tämän mukaisesti saapa virasta erotessaan eläkettä valtuuston kunnan eläkkeitä varten vahvistamain yleisten perusteiden mukaan.

Kaupungin
kasvatuslaitos-
ten johtajain
anonus eläke-
etujensa paran-
tamisesta.

Sittenkun kaupunginvaltuusto lisäksi oli valiokuntaan valmisteltavaksi lähettänyt ⁵⁾ kaupungin voimassa pitämäin Nummen, Lohjan, Vihdin, Sipoon ja Porvoon kasvatuslaitosten johtajain anomuksen, että heidät eläkejärjestelyä toimitettaessa asetettaisiin kansakouluopettajiston vertaisiksi, sekä kasvatuslautakunnan mainitun anomuksen johdosta antaman lausunnon, jossa lautakunta ei ollut puoltanut ainoastaan mainittuja johtajia vaan lautakunnan alaisten laitosten muitakin opettajia ja opettajattaria saamaan kunnan lisäeläkettä virasta erotessaan samoilla perusteilla, mitkä kansakouluopettajistolle vahvistettaisiin, antoi valiokunta lopullisen mietinnön ⁶⁾ asiasta.

Siinä valiokunta viimeksi mainitusta asiasta huomautti että, kun kaupunginvaltuuston eläkeasiasta tekemä periaatteellinen päätös sisälsi, että kasvatuslautakunnankin toimialaan kuuluva henkilökunta tulisi eläkeoikeuksista osalliseksi valtuuston vahvistamain yleisten perusteiden mukaan, eivät asianhaarat vaatineet muuta lausuntoa valiokunnan puolelta.

Lisäksi antoi valiokunta tilastollisen selvityksen siitä, mitä

¹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 33 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 20. —

³⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 161 ja 162. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 5 §. —

⁵⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 1 §. — ⁶⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 69.

seurauksia taloudelliselta kannalta olisi eläkeoikeuden ulottamisesta kaikkiin kaupungin palveluksessa tai työssä oleviin henkilöihin.

Eläkeoikeuden ulottamisesta kunnan työntekijöihin oli valiokunta sitä mieltä, että järkiperäisiin perusteluihin nojaava kunnan työntekijäin eläkkeiden järjestely oli toimeenpantavissa ja toimeenpantava, mutta valiokunta oli toiselta puolen huomannut, että kysymys ei ollut ratkaistavissa sillä tavoin, että vahvistettu virka- ja palvelusmiesten eläkeohjesääntö ilman muuta ulotettaisiin kunnan työntekijäinkin luokkaan. Tämä eläkekysymyksen puoli kaipasi perinpohjaista valmistelua ja tarkkoja erikoismääräyksiä. Kun valiokunta alun pitäen oli katsonut tämän kysymyksen olevan ohjelmansa ulkopuolella eikä valiokunnassa myöskään ollut edustettuna sitä asiantuntemusta, jota asian laatu vaati, esitti valiokunta, että työntekijäin eläkekysymys erotettaisiin esillä olevasta asiasta sekä lähetettäisiin valmisteltavaksi erityiseen, asiantuntijoista kokoonpantuun valiokuntaan tai komiteaan, johon olisi valittava m. m. kaupungin työtä antavain laitosten edustajia sekä ehken myös kunnan ruumiillisen työn tekijäin edustaja.

Lopuksi valiokunta ehdotti vahvistettavaksi laatimansa kaupungin virka- ja palvelusmiesten eläkeperusteet.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto 1912 vuoden alusta noudatettaviksi vahvistaa seuraavat:

Helsingin kaupungin palveluksessa olevain virka- ja palvelusmiesten eläkeperusteet.

1. Jokainen kaupungin palveluksessa oleva virka- ja palvelusmies on virkaeroa ottaessaan, jos on tullut 63 vuoden ikään ja kaupungin palveluksessa nuhteettomasti ollut 30 vuotta, oikeutettu järeillä olevaksi eliniäkseen saamaan kaupungilta eläkettä 60 % silloisista palkkaeduistaan. Jos hänen täytyy, ennenkuin on täydet ikä- tai virkavuodet saavuttanut, näytetyn kivulaisuuden tähden erota toimestaan tai omatta syyttänsä virasta poistua, olkoon niinikään oikeutettu saamaan eläkettä 15 vuoden palveluksesta 20 %, 20 vuoden palveluksesta, 30 % ja 25 vuoden palveluksesta 40 % niistä palkkaeduista, mitkä hänellä on virkaeron ottaessaan. Älköön vuotuinen eläke kuitenkaan missään tapauksessa olko 6,000 markkaa suurempi.

Virka- ja palvelusmiehellä tarkoitetaan kaupungin yleisessä menosäännössä tai asianmukaisesti vahvistetuissa erikoismenosäännöissä mainittujen vuosi- tai kuukausipalkkaisten toimien pitäjiä.

Palolaitoksen päällystö, alipäällystö ja miehistö saavat täyden eläkkeen 50 vuotta täytettyään ja 25 vuotta virassa oltuaan. Sama etu tulee sairaanhoidossa palveleville hoitajattarille sekä houreinhoitajille heidän saavutettuaan 50 ikä- ja 20 virkavuotta.

¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 22 p. 20 §.

Kaupungin poliisilaitoksen virka- ja palvelusmiesten eläkeoikeudesta on voimassa mitä siitä on säädetty tai vastedes erittäin säädetään.

2. Eläkettä laskiessa on palkkaetuna otettava lukuun määrävuosien palveluksesta myönnetty korotus, henkilökohtainen palkanlisäys, kalliinajanlisäys, vuokra- ja matkarahat, ja muut tuollaiset korvaukset sekä, kaupunginvaltuuston harkinnan mukaan, luontoisetuna annettu asunto. Palkkaeduiksi luetaan myös tointa seuraavat sivutulot, jotka lasketaan kymmenenä viime vuonna ennen virasta eroamista saatujen tuollaisten tulojen keskimäärän mukaan tai, ellei hakijalla ole niin kauan ollut sivutuloja, vuotuisen keskimäärän mukaan sinä aikana kun hänellä on niitä ollut; kuitenkin että, jos hakijalle on ollut vakuutettuna jokin vähin sivutulomäärä, eläkettä laskiessa ei saa sivutuloja lukea sitä määrää vähemmäksi.

3. Virka- ja palvelusmies, jolla on useampia toimia, on eläkkeeseen oikeutettu ainoastaan yhden toimen puolesta ja, jos tointen pitäjä on oikeutettu erisuuruiseen eläkkeeseen, sen toimen puolesta, jota seuraa suurin eläke.

4. Virka- ja palvelusmies, jolla on palkkaa valtionvaroista joko vakinaisella taikka lakkautuspalkkasäännöllä taikka eläkettä tai apurahaa, saa eläkettä kaupunginkassasta ainoastaan sen määrän, minkä viimeksi mainittu eläke on valtionvaroista tulevaa palkkaa, eläkettä taikka apurahaa suurempi.

5. Virkavuosia laskiessa on palvelusajaksi katsottava se aika, minkä hakija vakinaisessa taikka ylimääräisessä toimessa, tuottipa se eläkeoikeuden taikka ei, taikka erityisen määräyksen nojalla on ollut kaupungin palveluksessa, ei kuitenkaan kuukautta lyhempää aikaa; eikä vähennystä saa tehdä virantoimituksen keskeytymisen tähden, kun sen on aiheuttanut virkaloma, ei myöskään sairauden tähden, jos virkavapaus ei ole yhteen jaksoon kestänyt vuotta kauemmin, eikä erityisen julkisen tehtävän taikka omaa kehitystä tarkoittavan matkan tähden, ellei tehtävä taikka matka ole yhteen jaksoon kestänyt kuutta kuukautta kauemmin, eikä muutoin myönnetyn virkavapauden tähden, ellei se kalenterivuoden kuluessa ole ollut kolmea kuukautta pitempi.

6. Eläke luetaan sen kuukauden alusta, joka lähinnä seuraa sitä, jolloin eläkkeensaaja on eronnut virasta, sen kuukauden loppuun, jona hän kuolee, sekä maksetaan kuukausittain.

7. Hakijan eläkeoikeuden tutkii ja ratkaisee edellä säädettyjen perusteiden mukaisesti kaupunginvaltuusto kuultuaan asiassa rahatoimikamaria sekä sitä virastoa, jonka alainen hakija on ollut. Eläkekirjan antaa maistraatti.

Lisäksi päätti valtuusto:

että käsityöläiskoulujen johtajat ja opettajat eivät ole osallisia kunnan eläkejärjestelystä;

että kysymys eläke-edun varaamisesta kunnan palveluksessa oleville työntekijöille oli lähetettävä valmisteltavaksi erikoiskomiteaan, johon myös valittaisiin rakennuskonttorin, teknillisten laitosten ja kaupungin työntekijäin edustajia;

että 1912 vuoden alkupuoliskoa varten asetettavan valmistusvaliokunnan tuli valtuustolle antaa ehdotus mainitun komitean kokoonpanosta; sekä

että eläkejärjestelyn toimeenpanoa varten tarpeellinen määrä-

raha oli merkittävä 1912 vuoden menosääntöön sekä tämän määrärahan suuruus vahvistettava budjetinkäsittelyssä.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 30 päivänä 1906 oli erikoisvaliokuntaan lähemmin valmisteltavaksi lähettänyt ¹⁾ herra Schildtin valtuustolle tekemän esitysehdotuksen kauppa- ja merenkulautakunnan asettamisesta, esitti valiokunta kirjelmässä lokakuun 17 päivältä että, kun kaupungin yleisten töiden hallitus oli asettanut erikoiskomitean valmistelemaan kaupungin satama- ja rautatieoloja koskevaa kysymystä, edellä mainittu esitysehdotus ei aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Rauennut esitysehdotus kauppa- ja merenkulautakunnan asettamisesta.

Kaupunginvaltuusto myöntyi ²⁾ valiokunnan esitykseen.

Vahvistaessaan 1912 vuoden menosäännön päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta perustettavaksi kaupunginasemakaava-arkkitehdin apulaisviran, minkä ohessa valtuusto jätti hallituksen toimeksi julistaa viran avonaiseksi ja täyttää sen sekä valtuustolle antaa ehdotuksen tämän virkamiehen johtosäännöksi.

Kaupungin-asemakaava-arkkitehdin apulaisviran perustaminen.

Kirjelmässä ⁴⁾ toukokuun 22 päivältä lähetti työväenasiain lautakunta valtuustolle asettamansa valiokunnan antaman mietinnön asuntolautakunnan perustamisesta.

Kysymys asuntolautakunnan asettamisesta.

Mainitussa mietinnössä loi valiokunta ensinnä katsauksen ulkomailla perustettuihin tai suunniteltuihin, asuntouudistusta edistäviin virallisiin yhteiskuntaelimiin sekä antoi sitten selvityksen ulkomailla toimivista asunnonvälitystoimistoista.

Mitä tuli kysymykseen asunnonvälitystoimiston perustamisesta tänne huomautti valiokunta m. m., että kaupunginvaltuustossa tehty esitys kunnan työnvälitystoimiston toiminnan laajentamisesta niin, että se myös voisi avustaa vähävaraisia asuntojen hankkimisessa, oli valtuuston joulukuun 10 päivänä 1907 tekemän päätöksen johdosta jätetty siksi, kunnes kysymys viimeksi mainitun toimiston asettamisesta vakinaiselle kannalle oli ratkaistu ⁵⁾, sekä että valtuusto marraskuun 23 päivänä 1909 oli evännyt ⁶⁾ esityksen saman toimiston asettamisesta vakinaiselle kannalle. Valiokunta ei kuitenkaan katsonut asiallista estettä olevan olemassa uuden ehdotuksen tekemiselle kunnan työnvälitystoimiston järjestämisestä, varsinkin kun tämä ehdotus esiintyisi aivan uudessa yhteydessä.

Valiokunta huomautti lisäksi, että kaupungin asuntopolitiikka käsitti niin monta eri tehtävää, ettei suinkaan olisi soveliaista jättää sitä kokonaisuudessaan jonkin ennestään olevan elimen toimeksi.

¹⁾ Ks. 1906 vuod. kert. siv. I. 155. — ²⁾ Valt. pöytäk. lokak. 31 p. 9 §. —

³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 1 §. Ks. myös tätä kert. siv. 127. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 28. — ⁵⁾ Ks. 1907 vuod. kert. siv. I. 115 ja 116. — ⁶⁾ Ks. 1909 vuod. kert. siv. 121.

Terveystenhoitolautakunta hoiti jo asuntotarkastusta sivutehtävänä. Kaupungin teknillisten töiden hallituksella oli niin paljon miltei puhtaasti teknilliseen alaan kuuluvia asioita, ettei voinut olla puhettakaan, että sen velvollisuudeksi lisäksi pantaisiin tässä puheenalaista laatua olevia tehtäviä. Työväenasiain lautakunta ei ollut sopiva ottamaan tehtäväkseen kaikkia niitä toimia, joita tåkäläinen asuntopolitiikka vaati. Sama oli laita kunnan työväenasuntojen hallintolautakunnan. Järjestökysymys olisi sentähden paraiten ratkaistavissa siten, että asetettaisiin uusi lautakunta, asuntolautakunta, hoitamaan kunnan asuntopolitiikkaa ja että tämä lautakunta ottaisi huolekseen vastamainitun hallintolautakunnan tehtävät sekä saisi sellaisen kokoonpanon, mikä asettaisi sen niiden muiden kunnallishallinnon haarain yhteyteen, jotka ovat tärkeät asuntolautakunnan tehtävän täyttämiseksi oikealla tavalla.

Asuntolautakunnan yleisinä tehtävinä olisi seurata kaupungin asunto-olojen kehitystä ja kaupunginvaltuustolle tehdä ehdotuksia niiden parantamiseksi, antaa valtuustolle lausuntoja sellaisista asioista sekä panna täytäntöön toimenpiteet, joita valtuusto oli päättänyt kaupungin asunto-olojen parantamiseksi. Viimeksi mainitut täytäntöönpanotoimenpiteet käsittäisivät sellaisiakin tehtäviä, joita tähän asti oli annettu erinäisten toimikuntain suoritettaviksi ja jommoisia olivat esimerkiksi työväenasuntojen rakentaminen Hieta-niemen- ja Kristiinankadun varrelle sekä Vallilaan. Erittäinkin tulisi asuntolautakunnan alaistensa elimien avulla pitää silmällä sellaisia kaupungin asunto-olojen parantamista tarkoittavia laitoksia, esimerkiksi yleishyödyllisiä asuntoyhtiöitä, työläisnaisten ja palvelijatarkoteja y. m., joille kaupunki oli myöntänyt joitakin etuja, hoitaa kunnan rakennuttamia vuokra-asuntoja, toimittaa kunnallista asunnonvälitystä sekä koota ja alustavasti yhdistellä vastaisen asuntotilaston aineistoa.

Valiokunta ei ollut katsonut voivansa ehdottaa asuntotarkastuksen asettamista asuntolautakunnan alaiseksi. Sellainen menettely nimittäin riistäisi tarkastukselta sen laillisen tuen, mikä sillä nykyään oli terveydenhoitoasetuksen tähän kuuluvissa säännöksissä. Tällä tavoin asuntolautakunta myös pääsisi ryhtymästä terveyspoliisin asiana oleviin toimenpiteisiin asuntojen tyhjentämiseksi y. m. s. ja voisi kokonaan ja yksinomaisesti toimia yhteiskunnallisenä menestyslaitoksena. Mutta jotta tämä laitos voisi oikein täyttää tehtävänsä, tulisi sen kuitenkin olla likeisesti kosketuksissa asuntotarkastuksen kanssa. Tämä olisi aikaansaataavissa siten, että tarkastusviranomaisen edustajille varattaisiin sija asuntolautakunnassa, missä he voisivat välittömästi, kirjelmäinvaihtoa käyttämättä, todelisiin asuntopoliittisiin esityksiin ja toimenpiteisiin soveltua tarkastustoiminnasta saamansa kokemukset.

Asuntolautakunta olisi valiokunnan mielestä järjestettävä niin, että siinä olisi sekä itseoikeutettuina jäseninä eräitä kunnan virkailijoita, joiden toiminnalla sinänsä oli yhteyttä asuntokysymyksen ja sen ratkaisun kanssa, että myös määrääjäksi valittuina jäseninä niiden kunnallisten järjestöjen edustajia, joille tähän kuuluvain asiain käsittely likinnä kuului. Itseoikeutetuiksi jäseniksi oli valiokunta ajatellut terveydenhoitolautakuntaan asetettua asuntotarkastajaa, kaupungin tilastokonttorin johtajaa, joka tarkemmin tunsi asuntopolitiikalle erittäin tärkeät väestöolot ja niiden muutokset ynnä muut tähän kuuluvat seikat, sekä kaupunginasemakaava-arkkitehtia, joka kaupungin laajennusta suunnittelemalla arvaamattomassa määrässä edisti sen jännityksen helpottumista, minkä ehkäisty asutuksen laajenemispyrkimys muuten sai aikaan. Näiden lisäksi olisi neljä valittua jäsentä, joista kaupunginvaltuusto valitsisi kaksi sekä terveydenhoitolautakunta ja työväenasiaain lautakunta kumpikin yhden. Valituille jäsenille olisi myös valittava tarpeelliset varajäsenet. Asuntolautakuntaan asetettaisiin palkattu sihteeri. Muita likinnä lautakunnan alaisia virkailijoita olisivat kunnan työväenasuntojen isännöitsijä tai isännöitsijät sekä vastaisen asunnonvälitystoimiston henkilökunta, joiden tehtävistä kuitenkin olisi erittäin säädetty näitä toimialoja varten vahvistetuissa erikoisjohtosäännöissä.

Edellä lausutun johdosta valiokunta ehdotti, että työväenasiaain lautakunta esittäisi kaupunginvaltuuston päätettäväksi:

että tammikuun 1 päivästä 1912 lukien asetetaan asuntolautakunta, jolle vahvistetaan valiokunnan laatimat johto- ja menosääntöehdotukset;

että vastamainitusta ajankohdasta lähtien lakkautetaan kunnan työväenasuntojen hallintolautakunta, jolle helmikuun 16 päivänä 1909 vahvistetun johtosäännön mukaan kuuluvat tehtävät asuntolautakunta ottaisi huolekseen, ja että tähän nähden tuon johtosäännön sijalle hyväksytään valiokunnan laatima ehdotus Helsingin kaupungin kunnan työväenasuntojen hallinnossa noudatettaviksi säännöiksi;

että asuntolautakunta saa tehtäväkseen valtuustolle antaa ehdotuksen kunnan asunnonvälitystoimiston järjestämiseksi; sekä

että asuntolautakunnalle annetaan toimeksi, julistettuaan lautakunnan sihteerinviran avonaisena haettavaksi, valtuustolle tehdä ehdotus sen täyttämiseksi.

Edellä mainitussa kirjelmässä puolsi työväenasiaain lautakunta hyväksyttäväksi valiokunnan esitystä ja ehdotusta muutoin, paitsi mikäli koski asuntolautakunnan kokoonpanoa, johon nähden työväenasiaain lautakunta ehdotti, että kaupungin tilastokonttorin joh-

taja ja kaupunginasemakaava-arkkitehti eivät kuuluisi itseoikeutettuina jäsenenä asuntolautakuntaan, mutta että sitä vastoin vaivais-hoitohallitus olisi siinä edustettuna.

Ennen muuhun toimenpiteeseen ryhtymistä asiassa päätti 1) kaupunginvaltuusto siitä hankkia rahatoimikamarin ja terveydenhoitolautakunnan lausunnot.

Köyhäinasian-
ajolaitoksen
uudesti järjes-
täminen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 6 päivänä 1910 oli antanut 2) rahatoimikamarin tehtäväksi lausua mielensä eräästä erikoisvaliokunnan tekemästä, köyhäinasianajolaitoksen uudesti järjestämisestä koskevasta ehdotuksesta, antoi kamari asiasta lausunnon 3).

Siinä rahatoimikamari m. m. huomautti, että työväenasiain lautakunnan sihteerä ei olisi velvoitettava olemaan avustajana saapuvilla ehdotetussa oikeusaputoimistossa, sekä esitti sentähden muutettavaksi erinäisiä pykäläi valiokunnan laatimassa mainitun toimiston johtosääntöehdotuksessa.

Ennen muuhun toimenpiteeseen ryhtymistä asiassa päätti 4) kaupunginvaltuusto siitä vaatia työväenasiain lautakunnan lausuntoa.

Sittemmin antamassaan lausunnossa 3) työväenasiain lautakunta m. m. ehdotti, että oikeusaputoimisto olisi lautakunnan alainen sekä että oikeusaputoimiston tehtävänä olisi antaa maksutonta apua oikeusasioissa niille kaupungin henki- tai kirkonkirjoissa oleville tai kaupungissa työskenteleville varattomille henkilöille, jotka itse sitä suullisesti pyysivät.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti 5) kaupunginvaltuusto m. m., huhtikuun 1 päivästä lukien, kaupunkiin perustettavaksi kunnan vähävaraisten oikeusaputoimiston, joka olisi oikeusapulautakunnan alainen, sekä köyhäinasianajaviran samasta ajankohdasta lähtien lakkautettavaksi ja sovintolautakunnan toiminnan lakkaavaksi, minkä ohessa oikeusaputoimistolle vahvistettiin seuraava johtosääntö:

Helsingin kaupungin vähävaraisten oikeusaputoimiston johtosääntö.

1 §.

Helsingin kaupungin vähävaraisten oikeusaputoimiston tehtävänä on maksutta antaa apua oikeudellisissa asioissa niille mainitun kaupungin henki- tai kirkonkirjoissa oleville vähävaraisille henkilöille, jotka itse sitä suullisesti pyytävät.

1) Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 30 §. — 2) Ks. 1910 vuod. kert. siv. 171 ja seur. — 3) Valt. pain. asiakirj. n:o 6. — 4) Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 35 §. — 5) Valt. pöytäk. maalisk. 7 p. 2 §. Ks. myös tätä kert. siv. 130.

2 §.

Oikeusaputoimiston toimintaa hoitaa oikeusavustaja niminen johtaja sekä oikeusavustajan apulainen.

Antaakseen tietoja ja neuvoja asioista, jotka koskevat toiselta puolen työntekijäin ja toiselta työnantajain tui julkisten viranomaisten ja laitosten väliä, tulee kaupungin työväenasiaain lautakunnan sihteerin sen mukaisesti, mitä siitä on erittäin säädetty, olla toimistossa saapuvilla mainitun lautakunnan määrättävinä aikoina.

3 §.

Oikeusaputoimisto on pidettävä avoimna jokaisena arkipäivänä tarpeellisen osan aamupäivää sekä sen lisäksi vähintään kahdesti viikossa iltapäivällä sellaisina aikoina, jolloin työntekijät voivat siellä käydä työnsä estämättä.

Toimiston toiminnasta ja sen aukioloajoista pitää olla ilmoitus niiden kaupungissa ilmestyvään päivälehtien päivälissassa, joita avunetsijät enimmin lukevat, minkä ohella se muutoinkin on soveliaalla tavalla saatettava tiedoksi.

4 §.

Oikeusavustaja ja oikeusavustajan apulainen ovat velvolliset oleskelemaan oikeusaputoimistossa sen aukioloaikoina sekä silloin vastaanottamaan avunetsijöitä, oikeusavustaja ensi sijassa ja oikeusavustajan apulainen mikäli sitä on tarpeen.

Jos työväenasiaain lautakunnan sihteeri ei ehdi avustamaan niitä neuvontarvitsijoita, jotka haluavat kääntyä hänen puoleensa, tulee oikeusavustajain hänelle antaa tarpeellista apua.

5 §.

Oikeusaputoimiston tulee sillä kielellä, ruotsin taikka suomen, jota avunetsijä käyttää, ei ainoastaan vastata tehtyihin kysymyksiin, vaan myös puheellaisesta asiasta ja siihen kuuluvista oikeusoloista antaa kaikki tiedot, mitkä avunetsijän taikka yhteiskunnan etu saattaa vaatia.

6 §.

Tarpeen vaatiessa tulee oikeusaputoimiston avunetsijän puolesta alottaa ja hoitaa kirjeenvaihto yksityisten henkilöjen kanssa sekä, edellyttäen että varattomuustodistus näytetään, avunetsijäin puolesta ajaa kannetta kaupungin raastuvanoikeudessa sekä laatia muille viranomaisille annettavat kirjoitukset, ollen niissä käytettävä avunetsijän kieltä, ruotsia taikka suomea.

Tärkeämissä jutuissa pitää oikeusavustajan saapua oikeuteen; pienemmät jutut voi oikeusavustajan apulainen ajaa.

7 §.

Jollei avunetsijä voi esittää minkäänlaista todistetta vaatimuksensa tueksi taikka jos muusta syystä vaatimuksen hyväksymistä ei ole odotettavissa, voi oikeusaputoimisto kieltäytyä ryhtymästä pyydettyyn oikeudenkäyntiin asiassa.

Siihen katsomatta mitä 1 momentissa säädetään on toimisto niinkään oikeutettu epäämään pyynnön, joka tarkoittaa kanteen ajamista pienissä rikosjutuissa sekä vastaajan puhevallan käyttämistä virallisen syyttäjän vireille panemissa jutuissa.

Rikosjutut, jotka virallinen syyttäjä on velvollinen ajamaan, on avunetsijä neuvottava ilmoittamaan syyttäjälle.

8 §.

Kaikki oikeusaputoimiston käsittelemät asiat merkitään diariin siten, että asia kirjoitetaan lomakkeelle, jossa mainitaan, minä päivänä asia on ilmoitettu, sekä avunetsijän täydellinen nimi ynnä ammatti tai arvonimi ja asunto-osote, ollen lomakkeeseen sitten tarkoin merkittävä ne toimenpiteet, joihin toimisto on ryhtynyt, päivä, milloin niihin on ryhdytty, tulos, johon toimenpiteet ovat vienneet, sekä päivä, jolloin tulos on saavutettu taikka jolloin toimisto on siitä saanut tiedon, kuin myös asian lopullinen päätös.

Nämä lomakkeet numeroidaan järjestysjaksossa sekä pannaan kansiin.

Kaikista diariin merkityistä asioista on pidettävä luetteloa.

Lähetettävät kirjeet kopioidaan.

9 §.

Avunetsijain käyntien ja asiain luvusta, viimeksi mainittujen laadusta sekä avunetsijain ammateista tulee oikeusaputoimiston laatia yhdenmukainen tilasto toimistolle sitä tarkoitusta varten laadittavan kaavakkeen mukaan.

10 §.

Oikeusaputoimiston toimintaa valvoo oikeusapulautakunta, johon kuuluu kolme kaupunginvaltuuston valitsemaa jäsentä sekä kaksi varajäsentä, jotka valitaan, jäsenet kolmeksi ja varajäsenet vuodeksi kerrallaan.

11 §.

Oikeusapulautakunnan asiana on erittäin määrätä oikeusaputoimiston aukioloajat sekä miten ne saatetaan tiedoksi, yksissä neuvoin työväenasiain lautakunnan kanssa laatia tarpeelliset kaavakkeet 9 §:ssä mainittua tilastoa varten, antaa oikeusaputoimistolle ne tarkemmat määräykset, joita tämän johtosäännön määräysten lisäksi saattaa olla tarpeen, sekä asianhaaran vaa- tiessa antaa toimistolle tarpeellisia neuvoja ja tarpeenmukaista apua.

12 §.

Jos avunetsijä arvelee, ettei oikeusaputoimisto täytä velvollisuuttaan, taikka jos avunetsijä on saamaansa apuun tyytymätön, valittakoon siitä oikeusapulautakunnalle, jonka tulee viipymättä, toimistoa kuultuaan ja asian selvitettyään, antaa siitä päätöksensä.

1 momentissa mainituissa tapauksissa pitää oikeusaputoimiston antaa avunetsijälle selvä ilmoitus siitä, mitä hänen tulee vaarinottaa tuossa momen- tissa mainitun valituksen perille ajamiseen nähden.

13 §.

Oikeusavustajan ja oikeusavustajan apulaisen ottaa kaupunginvaltuusto kuuden kuukauden molemminpuolisen irtisanomisajan varaten oikeusapulautakunnan ehdotuksesta, jonka pitää sitä ennen olla julistanut virat avoimina haettaviksi lautakunnalta kolmenkymmenen päivän kuluessa julistamisesta.

Kumpaisenkin oikeusavustajan pitää olla suorittanut sellainen lainopillinen tutkinto, joka vaaditaan tuomarinviran toimittamiseen, sekä sen jälkeen hankkinut riittävää käytännöllistä kokemusta lainopillisella alalla.

14 §.

Oikeusavustaja ja oikeusavustajan apulainen ovat oikeutetut vuosittain nauttimaan hyväkseen kuukauden virkalomaa oikeusapulautakunnan määrät-

tävänä aikana, ei kuitenkaan molemmat yhtähaavaa, ollen velvolliset puolestaan panemaan lautakunnan hyväksymät viransijaiset, joiden palkkaamiseksi kaupunki maksaa kohtuullisen määrän.

Jos oikeusavustaja on virkalomalla taikka jos hän on muusta syystä estetty virkaansa hoitamasta, tulee oikeusavustajan apulaisen johtaa oikeusaputoimistoa.

15 §.

Oikeusavustaja ja oikeusavustajan apulainen eivät saa yksityisinä asianajajina käsiteltäväksi ottaa juttuja tai asioita, jotka on esitetty oikeusaputoimistolle, eivätkä myöskään neuvoessaan avunetsijää toisen asianajajan luonimelta mainita taikka muutoin osottaa ketään erityistä asianajajaa.

16 §.

Oikeusaputoimiston tulee vuosittain helmikuun kuluessa oikeusapulautakunnalle antaa lyhyt kertomus toiminnastaan lähinnä edellisenä vuotena, joka kertomus sitten lähetetään kaupunginvaltuustolle niiden huomautusten kera, joihin lautakunta saattaa katsoa olevan syytä.

17 §.

Mitä avunetsijä oikeusaputoimistossa esittää, älköön tarpeettomasti kellekään ilmaista.

18 §.

Tätä johtosääntöä pitää tarpeellinen määrä ruotsin- ja suomenkielisiä kappaleita olla saatavana oikeusaputoimiston odotushuoneessa.

Lisäksi päätti kaupunginvaltuusto:

antaa oikeusapulautakunnan toimeksi julistaa oikeusavustajan ja oikeusavustajan apulaisen virat avoimina haettaviksi oikeusaputoimiston johtosäännön edellyttämässä järjestyksessä;

antaa varatuomarien G. Poppiuksen ja W. Beckerin tehtäväksi näitä virkoja seuraavia palkkaetuja nauttien hoitaa, ensiksi mainitun oikeusavustajan ja jälkimmäisen oikeusavustajan apulaisen virkaa, siksi kunnes ne on täytetty; sekä

antaa työväenasiain lautakunnan toimeksi laatia sekä valtuustolle lähettää ehdotuksen niiksi lautakunnan sihteerin johtosäännön muutoksiksi ja täydennyksiksi, joita valtuuston edellä mainittu päätös vaatii.

Kirjelmässä ¹⁾ kesäkuun 1 päivästä lähetti rahatoimikamari valtuustolle Helsingin kunnallishallinnon muutuskysymyksiä käsittelemään asetetun komitean kamarille antaman mietinnön kaupungin revisionilaitoksen perustamisesta. Revisionilaitoksen perustaminen kaupunkia varten.

Mainitussa mietinnössä esitti komitea m. m. seuraavaa:

Huomattavimpia puutteita Helsingin kunnallishallinnossa oli

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 31.

se tapa, miten sen tilien, kassain ja irtaimiston tarkastus tähän asti oli ollut ja nykyään oli järjestettynä. Tilien tarkastus oli niiden tilintarkastajain toimenä, jotka raastuvankokous vuosittain joulukuussa valitsi kunnallishallituksesta kaupungissa voimassa olevan asetuksen johdosta. Lähempiä määräyksiä tilintarkastuksen toimittamistavasta ei ollut olemassa, sillä yleisen raastuvankokouksen maaliskuun 3 päivänä 1902 Helsingin kaupungin tilintarkastajille hyväksymä johtosääntö kohdistui yksinomaan heidän työnsä muotoihin. Tilintarkastajia oli viime vuosina ollut kymmenen, ja vaikka heidän lukunsa oli ollut näin huomattava, näytti kuitenkin luonnolliselta, että tilintarkastajat, joilla virkatoimissaan taikka yksityistehtävissään oli yllin kyllin työtä, voivat käyttää ainoastaan vähän aikaa tilintarkastustehtävään, erittäinkin kun sitä varten käytettävänä oleva määräaika, kunnallisasetuksen säännöksen johdosta että kaupunginvaltuuston on otettava tilintarkastuskertomus tutkittavaksi kesäkuulla pidettävässä varsinaisessa kokouksessa, rajoittui kahteen tai kolmeen kuukauteen. Helsingin kokoisessa kaupungissa, jonka raha-asiaain hoito sitä paitsi oli varsin mutkikas, olivat tilit jo saavuttaneet sellaisen laajuuden, että noin lyhyenä tilintarkastusaikana tuskin ehti saamaan käsitystä menneen vuoden rahahallinnosta yleispiirteinkään, saatikka sitten syventymään yksityiskohtiin, yleisemmin toimittamaan numerolukujen tarkastusta ja tutkimaan menojen tarkoituksenmukaisuutta ja oikeutusta. Oli sentähden näytännyt tarpeelliselta ja tilintarkastajatkin olivat toivomuksena lausuneet, että kaupungin tilien ja kassain tarkastus järjestettäisiin uudestaan sillä tavoin, että kävisi mahdolliseksi seikkaperäisemmin tarkastaa numerolukuja ja tutkia eri menoeräin oikeutusta ja hyödyllisyyttä kaupungille, sekä että kaupungin raha-asiaain hoito voisi tulla perinpohjaisen käsittelyn ja tutkimuksen esineeksi. Kun komitean tehtävänä kuitenkin oli ehdottaa kaupunginhallintoon sellaisia uudistuksia, jotka olivat toimeenpantavissa kaupunkien kunnallishallituksesta voimassa olevaa asetusta muuttamatta, ei komitea ollut voinut ryhtyä mitenkään muuttelemaan sitä, mitä tuossa asetuksessa oli kaupunkikunnan tilintarkastuksesta säädetty. Lain kannalta ei kuitenkaan mikään estänyt raastuvankokouksen valitsemain tilintarkastajain rinnalle asettamasta toista tarkastavaa viranomasta, joka olisi pysyväinen ja valmistelisi ja helpottaisi tilintarkastajain tarkastustyötä, samalla kun oikeus asiallisten muistutusten esittämiseen kaupunginvaltuuston tutkittavaksi edelleen pysytettäisiin raastuvankokouksen valitsemilla tilintarkastajilla.

Tuollaiseksi viranomaiseksi pitäisi voida asettaa revisioni-konttorin, johon kuuluisi kaupunginreviisori ja reviisori sekä tilintarkastustyön paljouden mukaan sovitettu määrä apulaisia. Kau-

punginreviisori olisi, niinkuin hänen arvonimensäkin osotti, revisionikonttorin esimies ja siellä suoritettavien töiden johtaja.

Sen mukaisesti mitä kunnallisten laitosten virkamiesten asettamiseen nähden meillä oli käytännössä, olisi kaupungin revisionikonttorin virkamiehet kaupunginvaltuuston valittava. Jotta nämä reviisorit saisivat omintakeisemman aseman ja alun pitäen voisivat olla aivan syrjässä tilintarkastuksen alaisten viranomaisten vaikutukselta, olisi reviisorinvirat täytettävä, ei niinkuin muiden kaupungin rahatoimen yhteydessä olevain virkain oli laita rahatoimikamarin, vaan maistraatin esityksestä. Samoin kuin kaupungin muut virkamiehet olisi kaupungin reviisoritkin asetettava kuuden kuukauden irtisanomisen ehdolla. Virkalomaan nähden olisi heille myönnettävä samat edut kuin rahatoimilaitoksen virkamiehillä oli.

Revisionikonttorin tehtävänä olisi tarkastaa kaikkien kunnan viranomaisten, vieläpä väliaikaisestikin asetettujen hallitusten, semmoisten kuin tilapäisten rakennustoimikuntain tilit, ja tuon tuostakin toimittamalla inventauksia hankkia varmuutta sekä kassan tilasta rahatoimikonttorissa ja muissa omintakeisella kassahallinnolla varustetuissa kaupungin laitoksissa ja viranomaisissa, että myös eräitten laitosten, niinkuin palolaitoksen, vaivaishoidon, sairaalain y. m. hallussa olevain varain tilasta. Konttorin velvollisuutena olisi niinkään lukea yksityisten henkilöjen tilitystä vastaan kaupunginrahastosta tilaamat etuannit. Samaten tulisi konttorin olla apuna kaupungin irtaimen omaisuuden, kaluston, rakennustarpeitten, työkalujen ja koneiden, palosammutuskalujen y. m. katsastuksissa sekä tarkastaa niistä laaditut tavaraluettelot.

Kaupunginreviisorin tärkeimpiä tehtäviä olisi raastuvankokouksen valitsemain tilintarkastajain avustaminen. Sitä varten tulisi revisionikonttorin etusijassa laatia selonteko kaupunginreviisorien työn kulusta menneenä vuonna ja koota kaikki tekemänsä huomautukset yhteen, jotta ne siten tulisivat vuositilintarkastajain tutkimisen esineiksi, sekä esittää ne vuositilintarkastajain ehdotettavat toimenpiteet, joihin revisionikonttorin mielestä olisi ryhdyttävä. Tuollaisessa selonteossa voisi kaupunginreviisori pääkohdittain esittää kuluneena tilivuonna saamansa kokemukset ja kiinnittää vuositilintarkastajain huomiota kaupungin hallinnossa ehkä esiintyviin puutteellisuuksiin, joihin vuositilintarkastajat, vapautuneina hankalasta numerojen tarkastuksesta, voisivat panna perinpohjaisempaa huomiota. Tarkoituksenmukaisesti järjestämällä tilintarkastustyö voitaisiin päästä siihen, että kaupungin eri laitokset kukin vuoroonsa muutaman vuoden kuluessa tulisivat huolellisemman tilintarkastuksen esineiksi, mistä varmaankin olisi hyötyä niiden hallinnolle, jota paitsi vuositilintarkastajat ehtisivät tilintarkastuskertomuksessaan

ottaa kaupungin hallinnon tulokset suurin piirtein nähtyinä käsittelyn alaisiksi.

Puheenalaisesta vuositilintarkastajain tehtävän uudesti järjestämisestä siten, että koneellinen tarkastustyö supistuisi mahdollisimman vähään, pitäisi voida seurata sellainen muutos, että tähän tehtävään voitaisiin valita kaupungin liikeasioihin hyvin perehtyneitä henkilöjä, jotka kohdistaisivat tarkastuksensa kaupungin koko hallintoon ja kunnallispolitiikkaan yleensä ja joilla olisi riittävää auktoriteettia, jotta tehdyt muistutukset saisivat osakseen huomiota.

Oheen pannen ehdotuksen revisionikonttorin ohjesäännöksi ehdotti komitea:

että perustettaisiin sillä tavoin kokoonpantu kaupungin revisionikonttori kuin edellä oli ehdotettu;

että ehdotus revisionikonttorin ohjesäännöksi vahvistettaisiin olemaan voimassa 1912 vuoden alusta;

että maistraattia kehoitettaisiin hyvissä ajoin sitä ennen julistamaan reviisorinvirat avonaisina haettaviksi ja kaupunginvaltuustolle tekemään ehdotus niiden täyttämiseksi; sekä

että ohjesäännön 2 §:ssä ehdotettua säännöstä revisionikonttorin velvollisuudesta vuositilintarkastajille antaa pykälässä mainittu selonteko ei tarvitsisi noudattaa 1912 vuoden tilintarkastuksessa.

Edellä mainitussa kirjelmässä ehdotti rahatoimikamari, joka asiasta oli vaatinut rahatoimikonttorin ja kaupungin teknillisten laitosten hallituksen lausuntoa, komitean esitystä hyväksyttäväksi muutoin, paitsi mitä tuli revisionikonttorille annettavaan toimivaltaan. Siinä kohden ei kamarin mielestä kaupunginreviisorien tulisi saada tehtäväkseen tutkia suoritettujen menojen tarkoituksenmukaisuutta eikä hyödyllisyyttä kaupungille, vaan ainoastaan toimittaa numerotarkastus. Tämän johdosta kamari niinikään ehdotti eräitä muutoksia laadittuun ohjesääntöehdotukseen.

Pantuaan asian kahdessa kokouksessa pöydälle 1) päätti 2) kaupunginvaltuusto sitä lopullisesti esiteltäessä, osittain äänestyksen jälkeen, hyväksyä komitean esityksen asiasta.

Siten vahvistettu revisionikonttorin ohjesääntö oli seuraava:

Helsingin kaupungin revisionikonttorin ohjesääntö.

1 §.

Avuksi niille tilintarkastajille, jotka raastuvankokous voimassa olevan 8 päivänä joulukuuta 1873 annetun kunnallisasetuksen määräysten mukai-

1) Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 24 § ja syysk. 19 p. 18 §. — 2) Valt. pöytäk. lokak. 3 p. 13 §. Ks. myös tätä kert. siv. 130—131.

sesti vuosittain valitsee tarkastamaan kaupungin tilejä ja hallintoa, perustetaan kaupungin revisionikonttori, johon kuuluu kaupunginreviisori, joka on konttorin johtaja, reviisori ja tarpeellinen määrä apulaisia.

2 §.

Revisionikonttorin velvollisuus on toimittaa sellainen kaupungin tilien valmisteleva tarkastus, että raastuvankokouksen valitsevat tilintarkastajat voivat vapautua yksityiskohtain ja numerojen tarkastuksesta; ja tulee revisionikonttorin pitää vuositilintarkastajain saatavana selonteko konttorin töistä kuluneena vuonna, ollen selonteossa myös mainittava revisionikonttorin tekemät muistutukset, erittäin ne, jotka ovat aiheuttaneet oikaisun, ja ne, joita ei ole loppuun käsitelty, sekä ehdotukset niiksi toimenpiteiksi, joita revisionikonttori katsoo tarpeelliseksi vuositilintarkastajille ehdottaa.

3 §.

Kaupungin revisionikonttorin velvollisuus on vuoden varrella tarkastaa rahatoimen, kaikkien lautakuntain, hallitusten ja omintakeisten konttorien tilit sekä silloin ei ainoastaan toimittaa tililaskujen tarkastus, vaan myös katsoa että asianomaiset kunnan viranomaiset ovat noudattaneet voimassa olevia määräyksiä ja kaupunginvaltuuston päätöksiä eivätkä ole menneet sen toimivallan ulkopuolelle, mikä voimassa olevain johto- ja ohjesääntöjen mukaan niille kuuluu, sekä ovat muutenkin valvoneet kaupungin parasta. Tätä tarkastusta varten tulee kaikkien kaupungin viranomaisten pitää tililaskunsa ja niihin kuuluvat todisteet, pöytäkirjat, kirjelmät y. m. revisionikonttorin saatavina.

4 §.

Revisionikonttorin velvollisuus on niinkään olla apuna niissä kaupungin irtaimiston, työkalujen ja varastojen inventauksissa, joita kunnallisasetuksen määräysten mukaisesti erittäin sitä tarkoitusta varten valitut henkilöt toimittavat. Älköönkä kaupungille kuuluvia huone- ja työkaluja taikka muuta irtaimistoa kuluneiksi katsottako, ennenkuin ne ovat tuollaisessa vuosi-inventauksessa asianmukaisesti julistetut kelpaamattomiksi.

5 §.

Tämän lisäksi voi revisionikonttori, milloin tahansa tarpeelliseksi har-
kitaan, edeltäpäin ilmoittamatta tarkastaa rahatoimikonttorin ja kaikkien kunnan laitosten ja viranomaisten kassat sekä yksityisille tilitystä vastaan annetut ennakkorahamäärät.

6 §.

Kaupunginreviisorin ja reviisorin asettaa kaupunginvaltuusto virkaan molemminpuolisella kuuden kuukauden irtisanomisen ehdolla, maistraatin esityksestä ja sittenkun virat ovat viimeksi mainitun viranomaisen toimesta olleet julistetut avonaisina haettaviksi 30 päivän kuluessa. Apulaiset ottaa tarpeen mukaan revisionikonttorin johtaja, sikäli kuin konttorin vuosirahansääntöön merkityt määrärahat sallivat.

7 §.

Kaupungin revisionikonttorin johtajana ja niin ollen sen töistä vastuunalaisena tulee kaupunginreviisorin:

tilata kaikki tarkastustyötä varten tarpeelliset tililaskut ja asiakirjat sekä valvoa, että ne ajoissa saapuvat taikka ovat käytettävänä;

jakaa tarkastustyö konttorissa ja katsoa, että se kunnollisesti ja joutuisasti suoritetaan, sekä muutoin antaa virantoimitukseen nähden tarpeellisia määräyksiä;

tutkia konttorin tarkastamat tililaskut, sekä numerotietoihin nähden että muun tarkastuksen toimittamiseksi, erittäinkin menojen oikeutusta silmällä pitäen, ja varustaa ne todistuksella tarkastuksen toimittamisesta;

katsoa, että kaikki konttorin velvollisuutena olevat kirjeet, muistutusmemoriaalit y. m. asianmukaisesti laaditaan ja lähetetään; sekä itse ottaa tarkastustyöhön osaa sikäli kuin aikaa riittää.

8 §.

Reviisorin ja revisionikonttoriin asetettujen apulaisten tulee noudattaa mitä kaupunginreviisori virassa heille määrää.

9 §.

Kaupunginreviisorin ollessa estettynä hoitaa reviisori ilman eri määräystä hänen tehtävänsä.

10 §.

Revisionikonttorin virkamiehillä ja vakinaisilla apulaisilla on itsekullakin kuukauden virkaloma vuosittain täydellä palkalla, kuitenkin siten että kaupunginreviisorilla ja reviisorilla ei ole lomaa yhtäaikaa.

11 §.

Tarkastettaviksi jätettyjä tilejä ja asiakirjoja älköön vietäkö pois revisionikonttorin työhuoneesta taikka sen laitoksen huoneistosta, missä tarkastus tapahtuu.

12 §.

Jos tarkastuksessa ilmenee aiheutta muistutukseen, pitää kaupunginreviisorin koettaa saada asianomainen virkamies viipymättä korjaamaan huomautettu puutteellisuus. Jos oikaisu saadaan aikaan, pitää kaupunginreviisorin kuitenkin tehdä siitä ilmoitus sille lautakunnalle tai hallitukselle, jota asia koskee, ellei huomautettu virhe ole vähäpätöinen.

13 §.

Jos asianomainen kieltäytyy tarpeellista oikaisua tekemästä eikä huomautuksen tekemisestä sille lautakunnalle tai hallitukselle, jonka alainen virkamies on, ole apua, ilmoittakoon kaupunginreviisori — jos muistutuksen alainen puutteellisuus ei ole sen laatuinen, että siitä voi seurata korvausvelvollisuus taikka jos se muuten on sitä laatua, että syytteen pitää seurata — asian vuositilintarkastajille, jotka asianhaaroja tutkittuaan joko jättävät asian kaupunginvaltuustolle tai antavat muistutuksen raueta.

14 §.

Jos huomautettu puutteellisuus voi tuottaa korvausvelvollisuuden taikka jos muistutus koskee vajausta taikka muuten on sitä laatua, että syytteen pitää seurata, ilmoittakoon kaupunginreviisori, kohta kun virhe on huomattu, asian maistraatille, joka ryhtyy asianhaaran vaatimiin toimenpiteisiin.

tänyt Helsingin yhteisten kirkkoneuvostojen laatiman ja hyväksymän ehdotuksen vakinaisen papinviran perustamisesta kaupungin sairaloihin ja vaivaistaloon.

tamisesta kaupungin sairaaloihin ja vaivaistaloon.

Terveystenhoitolautakunnan, vaivaishoitohallituksen ja rahatoimikamarin annettua lausuntonsa asiasta päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto, ettei esitys aiheuttaisi muuta toimenpidettä.

Kirjelmässä helmikuun 6 päivältä esitti vaivaishoitohallitus kaupungin vaivaishoitoon asetettavaksi väliaikaisen ylitarkastajan, jolle siirrettäisiin seuraavat kaupungin voimassa olevan vaivaishoito-ohjesäännön 25 §:n mukaan vaivaishoitohallituksen toimitusjohtajalle kuuluvat tehtävät, nimittäin:

Väliaikaisen ylitarkastajan asettaminen kaupungin vaivaishoitoon.

b) mikäli mahdollista hankkia tietoja kunnassa olevista puutteellisista, erittäinkin alaikäisistä, jotka eivät kotonaan saa asianmukaista hoitoa, sekä sen johdosta tehdä hallitukselle ilmoitus sellaisia toimenpiteitä varten, joihin asianhaarat antavat aihetta;

d) valvoa, että järjestys ja siveellisyys vallitsevat kaupungin vaivaistalossa, minkätähden hänen tulee ainakin kerran viikossa käydä laitoksessa;

e) pitää erittäin silmällä vaivaistalon ulkopuolella hoidettuja, vaivaishoidon elättämiä köyhiä, heidän hoitoaan, ylläpitoaan ja elämänehtojaan, jota varten hänen usein tulee käydä kaupunkiin ja sen läheisyyteen elätteelle sijoitettujen köyhien luona;

f) pitää silmällä, että myönnetty vaivaisavut oikein käytetään;

h) antaa tarkastajille ja köyhäinkatsojille, jos sellaisia on asetettu, tarpeellista ohjausta heidän tehtävissään ja valvoa heidän toimintaansa;

k) antaa vaivaishoitohallitukselle tarpeellista apua köyhiä elätteelle sijoitettaessa.

Sen ohessa ehdotti vaivaishoitohallitus m. m., että ylitarkastajanvirka heti julistettaisiin avonaisena neljäntoista päivän kuluessa haettavaksi sekä että kaupunginvaltuusto itse valitsisi mainitun virkamiehen vuoden jälellä olevaksi ajaksi.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon ²⁾ asiasta myöntyi ³⁾ kaupunginvaltuusto vaivaishoitohallituksen esitykseen, kuitenkin siten että hallituksen tuli heti julistaa väliaikainen tarkastajanvirka avonaisena haettavaksi viikon kuluessa sekä antaa valtuustolle ehdotus sen täyttämisestä ennen maaliskuun 6 päivää.

Kaupunginvaltuustolle lähetetyssä kirjoituksessa anoi k. senaatin asettama ammattikasvatuskomitea, että tšekäläisen tyttöjen ammattikoulun käytettävänä olevaa huoneistoa ynnä tarvittavia huonekaluja, kalustoa ja opetusvälineistöä saisi koululle sopivana aikana käyttää hankkeissa olevassa ompeluopetuskurssissa, jonka aikaansaamiseksi komitea aikoi ryhtyä toimenpiteisiin.

Tyttöjen ammattikoulun huoneiston käyttäminen.

¹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 17 §. — ²⁾ Rtk. kirj. helmik. 9 p. n:o 131. —

³⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 27 §. Ks. myös tätä kert. siv. 137.

Mainitun ammattikoulun johtokunnan annettua lausunnon asiasta päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto myöntyä tehtyyn esitykseen sillä ehdolla:

että tavarat viimeistään kesäkuun 17 päivänä vastaanottaa se, joka tulee kurseja johtamaan;

että kaikki vastaanotetut tavarat palautetaan samassa kunnossa, minkä johdosta katselmus on pidettävä niitä luovutettaessa ja palautettaessa;

että kulutetusta kaasusta ja sähkövirrasta maksetaan korvaus; sekä

että toinen ammattikoulun palveluksessa olevista palvelijattarista 75 markan korvauksesta otetaan vahtimestariksi kurseille kouluhuoneiston tarpeellista hoitoa ja silmälläpitoa sekä siivoamista varten.

Kysymys kaupungin kansakoulujen uudistuksista.

Maistraatin kirjelmässä helmikuun 11 päivältä ilmoitettiin kaupunginvaltuuston tiedoksi ²⁾, että k. senaatti oli edellisen tammikuun 18 päivänä evännyt valtuuston tammikuun 25 päivänä 1910 tekemän alamaisen esityksen ³⁾ voimassa olevan kansakouluasetuksen 103 ja 104 §:n muuttamisesta siihen suuntaan, että yhteiskouluperiaatetta saisi kaupunkien kansakouluissa soveltaa niin laajasti kuin asianomaiset kansakoulujohtokunnat sopivaksi katsovat.

Evätty esitys ylemmän kansakoulun perustamisesta Fredrikseperiin.

Vaunureviisori K. Koivulan ynnä muiden Fredrikseperin esikaupungissa asuvain henkilöjen kaupunginvaltuustolle tekemän esityksen, että mainittuun esikaupunkiin syksystä 1911 lähtien sijoitettaisiin ylempi kansakoulu, valtuusto, kansakoulujohtokunnan annettua asiasta lausuunon, epäsi ⁴⁾ johtokunnan ehdotuksen mukaisesti.

Kirjastonhoitajan apulaisviran perustaminen kaupunginkirjastoon.

Kirjelmässä lokakuun 20 päivältä anoi kaupunginkirjaston hallitus valtuutusta saada kirjastoon 1912 vuoden alusta asettaa kirjastonhoitajanapulaisen. Tämän virkamiehen tehtävänä olisi etusijassa valvoa Sörnäsain lainakirjaston toimintaa ja ottaa siihen osaa. Lisäksi tulisi hänen avustaa kirjastonhoitajaa tämän työssä, aluksi pääasiallisesti kirjaluetteloiden laatimisessa ja kirjavarastojen luokittelussa. Kirjaston sisäisen järjestämistyön edistyttyä niin pitkälle, että kirjasto kykenisi tarjoutumaan yhteistyöhön muiden sivistyslaitosten kanssa, tulisi kirjastonhoitajanapulaisen kirjastonhoitajan kera ottaa osaa tähän työhön.

Rahatoimikamarin annettua lausunnon ⁵⁾ asiasta päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto mainitun lausunnon mukaisesti m. m.:

¹⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 21 p. 24 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 9 §. —

³⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 176 ja seur. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. syysk. 19 p. 27 §. —

⁵⁾ Rtk. kirj. marrask. 6 p. n:o 616. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. marrask. 14 p. 20 §. Ks. myös tätä kert. siv. 141.

että kirjastonhoitajan apulaisvirka oli 1912 vuoden alusta perustettava kaupunginkirjastoon;

että kaupunginkirjaston hallitus valtuutettiin julistamaan mainittu virka avonaisena haettavaksi, minkä jälkeen hakukirjat oli hallituksen lausunnon kera valtuustolle lähetettävä; sekä

että hallituksen tuli vastedes antaa valtuustolle ehdotus kirjastonhoitajanapulaisen johtosäännöksi.

Kirjelmässä toukokuun 25 päivältä esitti kansakoulujohtokunta asetettavaksi komitean laatimaan ehdotusta lähemmän yhteistyön järjestämiseksi kaupungin sivistyslaitosten johtokuntain kesken.

Asiaa esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto, tehtyyn esitykseen myöntyen, mainitun komitean jäseniksi valita herrat Wallensköldin ja Ehrnroothin, lääketieteentohtori R. Sieversin, aistivilliskoulujen tarkastajan V. Forsiuksen sekä professori E. Nordströmin.

Kaupunginvaltuustolle annetussa kirjoituksessa ²⁾ esitti Suomen tavaravälittäjäyhdistys, että kaupungin tavaravajain voimassa olevat järjestyssäännökset laadittaisiin perin pohjin uuteen muotoon sekä asiallisestikin uudistettaisiin, jotta aikaansaataisiin vajoihin sijoitettujen tavarain mahdollisimman yhdenmukainen, yksinkertainen ja oikeudenmukainen käsittely, ja ehdotti yhdistys siinä mielessä, että määrättäisiin ainoastaan kaksi maksutonta makausaikaa, niin että lyhempi luettaisiin Helsingissä tullatulle tavaralle sekä pitempi tullaamattomana toiseen paikkakuntaan lähetettävälle tavaralle, siihen katsomatta onko sellainen tavara alun pitäen ollut osotettu toiseen paikkakuntaan vai ei ja niinikään siitä riippumatta, tapahtuuko edelleen kuljettaminen rautateitse vai meritse.

Ennen muuhun toimenpiteeseen ryhtymistä asiassa päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto siitä vaatia liikennekonttorin, Helsingin kauppavaltuutettujen ja edellä mainittujen tavaravajain päällysmiehen lausuntoa.

Mainittujen lausuntojen ²⁾ saavuttua lähetti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto asian valmisteltavaksi erikoisvaliokuntaan, johon valittiin herra Häggman, valtioneuvos B. Winter ja kauppaneuvos V. Ek.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 11 päivänä 1910 oli päättänyt asettaa kaupungin yleisten töiden hallituksen ja samalla antanut hallituksen toimeksi ⁵⁾ valtuustolle lähettää ehdotuksen omaksi ja virkamiestensä johtosäännöksi sekä hallitus oli rahatoimikamariin antanut tuollaisen ehdotuksen ynnä, koska hallitus oli havainnut muuttuneiden olosuhteiden vaativan antamaan

Kysymys lähemmästä yhteistyöstä kaupungin sivistyslaitosten johtokuntain kesken.

Kysymys kaupungin tavaravajain käyttämisestä voimassa olevain määräysten muuttamisesta.

Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen sekä rakennuskonttorin johtosäännöt.

¹⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 31 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 14. — ³⁾ Valt. pöytäk. 31 p. 31 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 11 §. — ⁵⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 162 ja seur.

rakennuskonttorille uuden johtosäännön, ehdotuksen konttorinkin johtosäännöksi, lähetti kamari kirjelmässä 1) huhtikuun 27 päiväältä mainitut ehdotukset valtuustolle.

Asiaa esiteltäessä vahvasti 2) kaupunginvaltuusto saapuneet ehdotukset eräin muutoksin, joten puheena olevat johtosäännöt saivat seuraavan muodon:

Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen johtosääntö.

1 §.

Kaupungin yleisten töiden silmälläpitoa hoitaa hallitus, johon kuuluu puheenjohtaja, joka on kaupungininsinööri, sekä neljä jäsentä, joista kaupunginvaltuusto valitsee kolme kolmeksi vuodeksi sekä rahatoimikamari yhden vuodeksi kerrallaan. Kaupunginvaltuuston valitsemista kolmesta jäsenestä eroaa arvalla kahtena ensimmäisenä vuonna yksi jäsen ja sijaan valitaan yksi. Varajäseniä valitsee niinkään valtuusto kaksi ja rahatoimikamari yhden, kulloinkin vuodeksi kerrallaan.

Kaupungininsinöörin ollessa estettynä tulee työpäällikkö jäseneksi hallitukseen, jonka on keskuudestaan valittava puheenjohtaja siksi ajaksi, minkä estettä kestää.

2 §.

Hallitus kokoontuu kerran viikossa taikka tarpeen mukaan useammin.

3 §.

Jos jäsen taikka varajäsen eroaa ennen vaalikauden umpeen menemistä, on siitä ilmoitettava sille viranomaiselle, joka vaalin on toimittanut, uuden vaalin toimittamista varten. Siten valittu pysyy toimessaan sen ajan, mikä eronneen toimikaudesta on jällellä.

Jos jäsenellä on este, pitää hänen siitä ilmoittaa puheenjohtajalle.

4 §.

Hallituksen alainen on rakennuskonttori kaikkine osastoineen.

5 §.

Hallituksen kokouksessa esittelevät osastopäälliköt asiat, joista heidän on ennen kokousta annettava puheenjohtajalle luettelo; ja pitää luettelon mukana seurata lyhyt promemoria.

Hallitus on päätäntövaltainen, kun paitsi puheenjohtajaa kaksi jäsentä on saapuvilla ja he ovat päätöksestä yhtä mieltä. Erimielisyyden sattuessa ratkaisee äänten enemmistö. Äänten käydessä tasan ratkaisee puheenjohtajan ääni.

6 §.

Sihteerin tehtäviä hoitamaan valitsee hallitus, kuulutetun hakuajan umpeen mentyä, toimeen sopivan henkilön.

Hallituksen kokouksissa tehdyssä pöytäkirjassa on mainittava läsnä-

1) Valt. pain. asiakirj. n:o 24. — 2) Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 26 §.

olevat jäsenet, käsitellyt asiat ja tehdyt päätökset sekä lyhyesti niiden perustelut. Pöytäkirjan tarkistus toimitetaan lähinnä seuraavassa kokouksessa.

Jos joku, joka on neuvotteluun ottanut osaa, haluaa antaa eri lausunnon, on se kirjallisesti annettava pöytäkirjaan liitettäväksi.

Lähtevät toimituskirjat allekirjoittaa puheenjohtaja ja esittelevä osastopäällikkö sekä varmentaa sihteerin.

7 §.

Hallituksen velvollisuutena on erittäinkin:

a) katsoa, että kaikki yleisiä töitä varten osotetut määrärahat tulevat asiantuntevalla ja kaupungin edun mukaisella tavalla käytetyiksi tarkoituksiinsa;

b) vahvistaa, ellei kaupunginvaltuusto toisin määrää, kaupungin rakennusyritysten ohjelma ja valvoa niitä;

c) kaikinpuolisesti tutkia rakennusten, katujen, rantasiltain, istutusten y. m. uutis- taikka muutostöitä varten tehdyt piirustukset ja kustannusarviot;

d) tutkia ja hyväksyä tarveaineiden ja työkalujen y. m. hankintatarjoukset sekä rakennuskonttorin toimesta hankitut urakkatarjoukset;

e) vuosittain yksissä neuvoin teknillisten laitosten hallituksen kanssa laatia kaupungin katuverkkoa koskevain töiden ohjelma;

f) kaupungin teknillisten laitosten hallituksen ilmoituksen johdosta ja sen kustannuksella teettää kaikki ne katuverkossa suoritettavat työt, joita aiheutuu kaupungin yleisten vesi-, kaasu- ja sähköjohtojen laajentamisesta, uudistamisesta ja täydentämisestä;

g) ratkaista kysymykset, jotka koskevat sekä työajan pituutta rakennuskonttorin huollettavina olevissa töissä että työpalkkain määrää, niin myös tariffi- ja muita sopimuksia;

h) katsoa, että ehdotus tarpeelliseksi kaupunginasemakaavan laajennukseksi ajoissa tehdään, valmistella sellainen asia sekä rahatoimikamarille antaa sitä koskeva perusteltu esitys;

i) tehdä ehdotus sellaisesta kaupungin kulkulaitosten sekä katu- ja lokaviemäriverkon laajentamisesta ja täydentämisestä, jota asutus- ja muut olot saattavat vaatia;

k) katsoa, että merenkulun tarpeet asianmukaisesti otetaan huomioon ja siihen nähden tehdä ehdotuksia uusien satamalaitteiden rakentamisesta ja ennestään olevien laajentamisesta;

l) pitää silmällä kaupungin puhtaanapitotoimintaa.

8 §.

Hallituksen tulee toimeen ottaa:

apulaistyöpäällikkö, kaupunginarkkitehdin apulainen, kaupunginrakennusmestari, varastonhoitaja ja metsänvartijat.

9 §.

Virkavapautta voi hallitus myöntää rakennuskonttorin virkamiehille ja hallituksen sihteerille kuukaudeksi; pitempiaikaista lomaa tarkoittavan hakeuksen lähettää hallitus kaupunginvaltuustolle.

Helsingin kaupungin rakennuskonttorin johtosääntö.

1 §.

Helsingin kaupungin rakennuskonttorin toimenä on valmistella ja suorittaa kaupungin yleiset työt, laatia ehdotukset kaupunginasemakaavan laajentamiseksi, täydentämiseksi ja muuttamiseksi, luetteloon panna kaupungin alueella sijaitsevat tontit ja tilukset, hoitaa kaupungin kiinteätä omaisuutta sekä yleisiä töitä varten tarpeellista tarveaine- ja työkaluvarastoa sekä muuten täytäntöön panna kaikki, mitä kaupungin rakennusjärjestyksen mukaan on rakennuskonttorin asiana, niin myös noudattaa niitä määräyksiä, joita Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus katsoo tarpeelliseksi antaa.

2 §.

Rakennuskonttorin alaisia ovat:

- 1) katu-, lokaviemäri-, rautatie-, silta- ja laiturirakennusten osasto;
- 2) geodeettisten töiden osasto;
- 3) huonerakennusosasto;
- 4) kaupunginasemakaavaosasto;
- 5) kaupunginistutusten osasto;
- 6) puhtaanapitolaitos; ja
- 7) tiliosasto.

3 §.

Rakennuskonttorin esimiehenä on kaupungininsinööri, joka johtaa konttorin toimintaa 2 §:ssä mainittujen osastopäällikköjen, osastopäällikönapulaisten, kaupunginrakennusmestarin, varastonhoitajan ja tarpeellisten metsäntartijain avulla.

4 §.

Kaupungininsinöörin nimittää virkaan kaupunginvaltuusto Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta.

Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa eikä käyttää kaupungin tehtäviin tarpeellista aikaansa muihin toimiin.

Erittäin on hänen velvollisuutenaan:

- a) ylinnä johtaa kaupungin yleisiä töitä, lukuunottamatta niitä, jotka laajuutensa vuoksi taikka muusta syystä, kaupunginvaltuuston taikka hallituksen päätöksen mukaan, on suoritettava jonkun toisen henkilön johdossa;
- b) pitää silmällä, että rakennuskonttorin palveluksessa olevat henkilöt täyttävät velvollisuutensa;
- c) asianomaisen osastopäällikön ehdotuksesta toimeen ottaa tarpeelliset ylimääräiset apulaiset, piirustajat, rakennusmestarit ja työnjohtajat;
- d) katsoa, että yleisiä töitä ja järjestelyjä y. m. varten laaditut piirustukset ja kartat pannaan luetteloon ja säilyvät sekä että tarpeellisia diariota ja kalustoluetteloja pidetään;
- e) tarkastaa ja hyväksyä päivätyö- ja urakkalistat sekä saapuneet laskut;
- f) katsoa, että kaupungin rakennuksissa, katuosissa, viemärikanavissa, rantasilloissa, kaivoissa, teissä ja viertoteissä y. m. huomautetut tilapäiset puutteellisuudet joutuisasti korjataan;
- g) ilmoituksen johdosta neuvoa, miten yksityisten työt katujen parantamiseksi ja kiveämiseksi taikka viemärikanavan johtamiseksi kadun alle on suoritettava;

h) joka kuukaudelta rahatoimikamariin lähettää oikeaksi todistettu tarve-
aineraportti; sekä

i) vuosittain helmikuun kuluessa toimittaa konttorin tilit päätetyiksi.

Kaupungininsinööri pitää niinkään suorittaa mitä kaupungin rakennus-
järjestys säättää sekä maistraatti toimivaltansa piirissä hänelle määrää, niin
myös rahatoimikamarin toimenannosta ottaa osaa arvioimis- ja katselmus-
toimituksiin, antaa kirjallisia lausuntoja ja kamarin kokouksissa tietoja kai-
kista rakennuskonttorin toimintaan ja hoitoon kuuluvista asioista, joiden käsit-
telystä rahatoimikamari katsoo hänen läsnäolonsa tarpeelliseksi.

Hänen tulee niinkään hallitukselle kirjallisesti taikka suullisesti tehdä
esityksiä ja ehdotuksia kaikesta, mitä hänen toimialaansa kuuluu.

5 §.

Työpäällikön nimittää kaupunginvaltuusto virkaan Helsingin kaupungin
yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta. Hänen ei ole lupa pitää muuta
virkaa.

Hänen velvollisuutenaan on:

a) katu-, lokaviemäri-, rautatie- ja satamarakennusosaston päällikkönä
huoltaa työalaansa kuuluvien kaupungin töiden lähin johto ja silmälläpito;

b) osaston toimesta muun viranomaisen taikka yksityishenkilön tiliin
teettää hallituksen määräämät, kaupungin katu- taikka lokaviemäriverkkoa kos-
kevat työt;

c) katsoa, että ehdotukset ja kustannusarviot tarpeellisia uutisrakennus-,
korjaus- ja täydennystöitä varten ajoissa tehdään;

d) valmistella ja esitellä kaikki ne toimialaansa koskevat asiat, jotka
ovat hallituksen ratkaistavia;

e) antaa muille osastonpäälliköille avustusta sekä ne tiedot, joita hänellä
virka-asemansa johdosta on käytettävänä;

f) tarkastaa, että hänen johdossaan suoritetuista töistä annetut päivä-
työ- ja urakkalistat sekä laskut ovat oikeat;

g) huoltaa osastolle tarpeellisten tarveaineiden ja työkalujen ostot;

h) vuosittain ennen lokakuun 1 päivää antaa hallitukselle ehdotus seu-
raavana vuonna tarpeellisista töistä niihin kuuluvine piirustuksineen ja kus-
tannusarvioineen;

i) vuosittain huhtikuun kuluessa hallitukselle antaa lyhyt selonteko
osaston työstä lähinnä edellisenä vuonna; sekä

k) olla kaupungininsinöörin apuna ja hänen ollessa estettynä astua
hänen sijaansa.

Hänen tulee niinkään hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia kai-
kesta, mitä hänen toimialaansa kuuluu.

6 §.

Apulaistyöpäällikön nimittää Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus
virkaan työpäällikköä kuultuaan. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Hänen tehtävänä on:

a) työpäällikön ohjeen mukaan valvoa johdettavikseen annettuja yleisiä
töitä;

b) olla apuna piirustusten ja kustannusarvioiden laatimisessa sekä ottaa
osaa osastoon saapuvien työlistain ja laskujen tarkastukseen; niin myös

c) muuten suorittaa ne tehtävät, joita hallitus, kaupungininsinööri taikka
työpäällikkö hänelle antaa.

7 §.

Geodeetin nimittää kaupunginvaltuusto virkaan Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta.

Hänen ei ole lupa pitää muuta sen laatuista virkaa, joka voisi estää hänen toimintaansa kaupungin palveluksessa.

Geodeetilla, jonka on esiteltävä kaikki alaansa kuuluvat asiat, on velvollisuutena:

- a) pitää kaupungin tonttikirjaa ja antaa siitä todistuksia;
- b) toimittaa tontinmittaukset ja antaa mittauskirjat;
- c) tontinomistajain ilmoituksen johdosta toimittaa rajalinjain viitoitus ja rakennuspaikkain paalutus rakennettavilla tonteilla sekä osottaa jalkakäytävän korkeus kivijalan ja portaitten laittamista varten, niin myös tonttiin käyvän yleisen viemärikanavan korkeus;
- d) ottaa osaa kaupungin maata ja kiinteistöjä koskeviin katselmustoitimituksiin sekä pitää pöytäkirjaa näissä toimituksissa;
- e) toimittaa mittaukset ja laatia tarpeelliset kartat d) kohdassa mainittuja katselmustoitimituksia varten;
- f) täydentää, hoitaa ja luetteloon panna geodeettisiin töihin kuuluvat kartat ja asiakirjat;
- g) suorittaa rakennuskonttorille tarpeelliset geodeettiset työt, niinkuin kaupunginasemakaavan järjestelyä ja laajentamista varten tarpeelliset mittaukset, vuokramaiden, huvila- ja asuntotonttien jaoitus y. m. mitä hänen alaansa käy lukeminen;
- h) vuosittain huhtikuun kuluessa hallitukselle antaa kertomus toiminnastaan lähinnä edellisenä vuonna; sekä
- i) muuten maistraatin, rahatoimikamarin taikka hallituksen määräyksestä suorittaa ne tehtävät, joita rakennusjärjestys, rahatoimikamarin ohjesääntö taikka muut annetut määräykset aiheuttavat.

8 §.

Kaupunginarkkitehdin nimittää kaupunginvaltuusto virkaan Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa eikä käyttää kaupungin toimiin tarpeellista aikaansa muihin tehtäviin.

Kaupunginarkkitehdin velvollisuutena on:

- a) huonerakennusosaston päällikkönä johtaa ja järjestää kaikki osaston asiana olevat työt;
- b) teetettäväksi ehdottaa ja johtaa sekä kaupungin talojen kaikki korjaustyöt että kaikki ne uudisrakennustyöt, joita kaupunginvaltuuston tilapäisen määräyksen johdosta ei teetetä jonkun toisen arkkitehdin silmälläpidon alaisina;
- c) tarkastaa kaupungin vuokralle antamille alueille teetettävään rakennusten piirustukset ja niistä antaa lausunto, kun rahatoimikamari sitä hallitukselta vaatii;
- d) panna luetteloon ja hoitaa kaikki kaupungin rakennuksia koskevat piirustukset;
- e) katsoa, että kaupungin rakennukset palovakuutetaan kohtuullisesta arvosta;
- f) huoltaa rakennustöitä varten tarpeellisten työkalujen ja tarveaineiden osto;
- g) tarkastaa, että hänen johdossaan suoritetuista töistä annetut päivätyö- ja urakkalistas sekä laskut ovat oikeat;

h) olla maistraatin apuna katselmuksissa, tarkastuksissa ja muissa toimituksissa, joita kaupungin rakennusjärjestyksen määräykset voivat aiheuttaa;

i) kutsuttaessa olla saapuvilla maistraatin ja rahatoimikamarin kokouksissa sekä siellä antaa häneltä mahdollisesti pyydetty tiedot;

k) olla muiden osastonpäälikköjen apuna ja antaa heille ne tiedot, joita hänellä virka-asemansa johdosta on käytettävänä;

l) vuosittain huhtikuun kuluessa antaa hallitukselle kertomus osaston työstä lähinnä edellisenä vuonna;

m) vuosittain ennen syyskuun 15 päivää antaa hallitukselle ehdotus seuraavana vuonna teetettävistä tarpeellisista töistä niihin kuuluvine piirustuksineen ja kustannusarvioineen; sekä

n) muuten suorittaa kaikki toimialaansa kuuluvat työt ja tehtävät, joita hallitus hänen toimekseen antaa.

Hänen tulee myös hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia kaikista mitä hänen toimialaansa kuuluu sekä esitellä tähän alaan kuuluvat asiat.

9 §.

Kaupunginarkkitehdin apulaisen nimittää Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus virkaan kaupunginarkkitehtiä kuultuaan. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Hänen velvollisuutenaan on:

a) kaupunginarkkitehdin ohjeen mukaan valvoa johdettavikseen annettuja yleisiä töitä;

b) olla apuna piirustusten ja kustannusarvioiden laatimisessa sekä ottaa osaa osastoon saapuneiden työlistojen ja laskujen tarkastukseen; niin myös

c) muuten suorittaa ne tehtävät, mitkä hallitus, kaupungininsinööri tai kaupunginarkkitehti hänelle antaa.

10 §.

Kaupunginasemakaava-arkkitehdin nimittää kaupunginvaltuusto virkaan Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Kaupunginasemakaava-arkkitehdillä, joka johtaa kaupunginasemakaava-asiain osastoa, on velvollisuutena:

a) sekä valmistella ja suorittaa kaupunginasemakaavan laajentamista, muuttamista ja täydentämistä tarkoittavat työt että myös hallituksessa tehdä tuollaisia asioita koskevia ehdotuksia ja kutsuttaessa olla saapuvilla hallituksen kokouksissa;

b) johtaa ja valvoa kaupunginasemakaava-osaston töitä;

c) hallitukselle esitellä virka-alaansa kuuluvat asiat;

d) kaupunginvaltuuston hyväksymäin ehdotusten mukaisesti laatia ja nimikirjoituksellaan vahvistaa kaikki lopulliset kaupunginasemakaavat;

e) vuosittain huhtikuun kuluessa antaa hallitukselle kertomus toiminnastaan;

f) hoitaa ja luettelee panna kaupunginasemakaava-osaston piirustukset, kartat ja asiakirjat; sekä

g) olla muille osastonpääliköille avullisena ja antaa heille niitä tietoja, joita hänellä virka-asemansa johdosta on käytettävänä.

11 §.

Kaupunginpuutarhurin, jonka asiana on toimialaansa kuuluvain asiain esittely, nimittää kaupunginvaltuusto virkaan Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Hänen velvollisuutenaan on:

a) johtaa alaansa kuuluvia töitä sekä suojella ja hoitaa kaikkia kaupungin omassa hoidossa olevia istutuksia ja puutarhalaitteita ynnä niihin kuuluvia laitoksia ja työkaluja;

b) säilyttää istutuksista tehdyt piirustukset, asemapiirrokset ja kartat niihin kuuluvine luetteloineen;

c) huoltaa niiden tarvikkeiden osto, joita ei voida hänelle toimittaa kaupungin varastosta taikka hallituksen välityksellä muulla tavoin hankkia;

d) yhdistellä ja tarkastaa hänen johdossaan suoritettavista töistä annettut päivätyö- ja urakkalistat sekä laskut;

e) valvoa, että kaupungin maan vuokraajat ja muut yksityishenkilöt täyttävät sitoumuksensa istutuksiin nähden;

f) vuosittain ennen lokakuun 1 päivää hallitukselle antaa seuraavana vuonna teetettävien töiden ehdotus kustannusarvioineen ja, jos on tarpeellista, piirustuksineen;

g) sittenkun vuosirahansääntö on vahvistettu, hallitukselle antaa ehdotus määrärahan jakamiseksi istutusten kunnossapitoa ja korjausta varten;

h) vuosittain huhtikuun kuluessa hallitukselle antaa lyhyt kertomus lähinnä edelliseltä vuodelta; sekä

i) töissä, joissa hänen ammattitietojaan ehkä tarvitaan, olla kaupungin-insinööreille avullisena sekä muutoin täyttää, mitä hallitus hänen toimekseen virassa määrää.

Hänen tulee myös hallitukselle tehdä esityksiä ja ehdotuksia kaikesta mitä hänen toimeensa kuuluu.

12 §.

Puhtaanapito-osaston johtajan, jonka on esiteltävä alaansa kuuluvat asiat, nimittää kaupunginvaltuusto virkaan Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Johtajan velvollisuutena on:

a) likinnä valvoa sekä kaupungin katujen, yleisten paikkain, viertoteiden ja teiden puhtaanapitoa että myös yleistä makkien puhtaanapitoa;

b) katsoa, että kaupungille kuuluvat, puhtaanapidon toimittamista varten olevat laitokset, työkalut ja hevoset hyvin hoidetaan ja kunnossa pidetään;

c) hoitaa kaupungista koottujen karikkeitten käyttelyä ja myyntiä;

d) rakennuskonttorin kamreerin taikka kaupungininsinöörin ohjauksen mukaisesti pitää osaston toiminnan johdosta tarpeellisia tilikirjoja sekä kirjoittaa laskut saatavista, joita osastolle tulee suorittamistaan töistä ja tavaranhankinnoista;

e) hallitukselle esittää virkatoiminnastaan johtuvat ehdotukset;

f) vuosittain ennen lokakuun 1 päivää hallitukselle antaa ehdotus osaston ensivuotiseksi tulo- ja menoarvioksi; sekä

g) vuosittain huhtikuun kuluessa hallitukselle antaa kertomus osaston toiminnasta lähinnä edellisenä vuonna.

13 §.

Kamreerin nimittää kaupunginvaltuusto virkaan Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen ehdotuksesta. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Hänen velvollisuutenaan on:

- a) pitää rakennuskonttorin tilikirjoja ja luetteloja;
- b) yhdistellä päivätyölistat ja toimittaa muut hallintoon kuuluvat laskelmat; sekä
- c) kirjaan panna ja tarkastaa konttorin silmälläpidon alaisena oleva tarveaine- ja työkaluvarasto sekä laatia 4 §:n h) momentissa mainittu tarveaineraportti ja muutoin suorittaa ne tehtävät, joita kaupungininsinööri hänelle antaa.

14 §.

Kaupunginrakennusmestarin ottaa Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus toimeen. Hänen ei ole lupa pitää muuta virkaa.

Hänen velvollisuutenaan on työpäällikön määräyksen mukaan ja silmälläpidon alaisena valvoa kaupungin katuosain, lokaviemärien, kaivojen, laiturien, siltain, viertoteiden y. m. korjaustöitä, koota ja yhdistellä sekä oikeiksi todistaa työnjohtajain noista töistä antamat päivätyölistat sekä muutoin täyttää, mitä kaupungininsinööri hänen tehtäväkseen antaa.

15 §.

Varastonhoitajan ottaa Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus toimeen. Hänen ei ole lupa pitää muuta tointa.

Hänen velvollisuutenaan on hoitaa rakennuskonttorin silmälläpidon alaista kaupungin tarveaineiden ja työkalujen varastoa, vastaanottaa, mitä varastoon tuodaan ja sieltä antaa, mitä asianmukaisessa järjestyksessä tilataan, sekä pitää tarpeellisia varastoluetteloja, jotka on toimitettava kamreerille kirjaanpanoa varten.

16 §.

Metsänvartijat ottaa Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus.

Heidän asianaan on valppaasti pitää silmällä, että kaupungin metsät rauhoitetaan sekä että kaupungin alaisten tilusten vuokramiehet eivät mene oikeuksiensa ulkopuolelle eivätkä laiminlyö velvollisuuksiaan heidän haltuunsa annettuun metsämaahan nähden. Rikkomukset ilmoitetaan rakennuskonttorille, joka jättää asian hallitukselle siihen toimenpiteeseen ryhtymistä varten, johon aihetta saattaa olla. Kaupunkiin yhdistämättömällä maalla olevissa metsissä toimittavat metsänvartijat hakkuuta, harvennusta ja viljelystä metsävirkamiemen ohjeen mukaan niin laajasti vuotenaan, kuin hallitus määrää. Metsänvartijain tulee niinikään kaupungininsinöörin määräyksen mukaan huolehtia kaupungin ulkopuolella olevien teiden kunnossapidosta, lukuunottamatta viertoteitä, sekä muutoin täyttää toimialaansa kuuluvat taikka hallituksen heille antamat tehtävät.

17 §.

Yhdenmukaisuuden saavuttamiseksi sellaisissa töissä, jotka myös koskevat kaupungin teknillisiä laitoksia ja yleisiä vesi-, kaasu- ja sähköjohtoverkkoja, tulee rakennuskonttorin:

- a) sikäli kuin ehdotuksia uuden kaupunginosan, kadun taikka paikan rakentamiseksi laaditaan, siitä ilmoittaa teknillisten laitosten hallitukselle;
- b) laatiessaan seuraavan vuoden menosääntöehdotusta saattaa teknillisten laitosten hallituksen tiedoksi teetettäväksi ehdotettavat kiveämistyöt, kaduntasotukset ja lokaviemärlaitteet;

c) kaupungin katuihin teknillisten laitosten puolesta teettää kaikki kaivaus-, täyte- ja kiveämistyöt, joita on tarpeen johtoverkkojen laajentamisen, korjaamisen ja täydentämisen toimittamiseksi; sekä

d) teknillisten laitosten virkamiesten kanssa neuvotella yhteisten töiden suorittamisesta.

18 §.

Virkavapautta voi Helsingin kaupungin yleisten töiden hallitus myöntää rakennuskonttorin virkamiehille enintään kuukaudeksi; pitempiaikaista lomaa tarkoittavan hakemuksen toimittaa hallitus kaupunginvaltuustolle.

19 §.

Paitsi vuosirahansääntöön merkittyjä palkkaetuja tulee rakennuskonttorin virkamiehille toimituskirjain lunastusta ja palkkiota eräistä toimituksista erityisen taksan mukaan.

Näitä virkamiehiä toimeen otettaessa on molemmiin puolin varattava kuuden kuukauden irtisanomisaika.

20 §.

Rakennuskonttori pidetään yleisölle avoinna kaikkina arkipäivinä Helsingin kaupungin yleisten töiden hallituksen määräämänä aikana.

Helsingin kaupungin tilastokonttorin johtosääntö.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan syyskuun 27 päivänä 1910 oli tehnyt päätöksen kaupungin tilastokonttorin perustamisesta ja samalla antanut konttorin toimeksi ¹⁾ lähettää johtosääntöehdotuksensa rahatoimikamariin sen toimitettavaksi valtuuston tutkittavaksi ja vahvistettavaksi, sekä konttori oli kamariin antanut sellaisen ehdotuksen, lähetti kamari kirjelmässä ²⁾ maaliskuun 16 päivältä valtuustolle mainitun ehdotuksen ynnä laatimansa ehdotukset konttorin johtosäännöksi sekä lisäsäännöksiksi valtuuston edellä mainittuun päätökseen, minkä ohessa kamari puolsi molempain viimeksi mainittujen ehdotusten vahvistamista.

Asiaa esiteltäessä päätti ³⁾ kaupunginvaltuusto eräin muutoksin vahvistaa tilastokonttorin laatiman johtosääntöehdotuksen, joten johtosääntö sai seuraavan muodon:

Helsingin kaupungin tilastokonttorin johtosääntö.

1 §.

Helsingin kaupungin tilastokonttorilla, joka on kaupungin rahatoimikamarin alainen, on tarkoituksena koota, järjestää ja julkaista tilastollisia ja muita tietoja Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta sekä sen väestö-, taloudellisista, yhteiskunnallisista, sivistys- ja muista oloista.

¹⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 169 ja seur. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 12. —

³⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 25 p. 21 §.

2 §.

Konttorin tehtävänä on:

- 1) vuosittain laatia ja julkaista Helsingin kaupungin tilastollinen vuosikirja;
- 2) vuosittain laatia ja julkaista kertomus Helsingin kaupungin kunnallishallinnosta;
- 3) vuosittain laatia ja julkaista Helsingin kaupungin terveyden- ja sairaanhoitotilasto;
- 4) vähintäänkin joka kolmas vuosi laatia ja julkaista Helsingin kaupungin kunnalliskalenteri;
- 5) kaupunginvaltuuston, maistraatin tai rahatoimikamarin määräyksestä toimittaa Helsingin kaupunkia koskevia tilastollisia erikoistutkimuksia;
- 6) antaa kaupungin viranomaisille ilmoituksia käytettävissä olevien tilastotietojen pohjalla;
- 7) vaihtamalla konttorin julkaisuja muiden koti- ja ulkomaisten laitosten julkaisuihin sekä ostamalla hankkia konttorille tarpeellinen kirjallisuus; sekä
- 8) huolehtia kunnallistilaston jatkuvasta kehittämisestä yhä suurempaan täydellisyyteen, selväpiirteisyyteen ja tarkkuuteen sekä sitä varten rahatoimikamarille tehdä ne esitykset ja ehdotukset, jotka tarpeelliseksi katsotaan.

3 §.

Konttorin vakinaisena henkilökuntana on johtaja, aktuaari sekä tarpeellinen määrä laskuapulaisia.

Tarvittaessa voidaan konttoriin myös ottaa ylimääräistä palveluskuntaa.

4 §.

Johtajan, joka ei ole oikeutettu pitämään muuta virkaa, joka on esteeksi hänen virkatoiminnalleen, valitsee kaupunginvaltuusto rahatoimikamarin julistettua viran avonaisena haettavaksi kolmenkymmenen päivän kuluessa ja sittenkun rahatoimikamari oman lausuntonsa ohella on hakemuskirjat lähettänyt valtuustolle.

Aktuaarin nimittää virkaan rahatoimikamari, sittenkun virka sen toimesta on ollut julistettu kolmenkymmenen päivän kuluessa avonaisena haettavaksi ja johtaja on hakijoista antanut lausuntonsa.

Sekä johtaja että aktuaari otetaan epämääräiseksi ajaksi ja kuuden kuukauden irtisanomisen ehdolla.

Laskuapulaiset sekä mahdollisesti tarpeellisen ylimääräisen palveluskunnan ynnä vahtimestarin ottaa ja erottaa johtaja.

5 §.

Johtajan velvollisuutena on:

- 1) johtaa ja valvoa konttorin työtä sekä itse ottaa siihen osaa, niin myös jakaa eri tehtävät henkilökunnan kesken;
- 2) rahatoimikamarille tilivelvollisena hoitaa konttorin tarverahoja;
- 3) hoitaa konttorin ulkomainen kirjeenvaihto;
- 4) kutsuttaessa olla asiantuntijana saapuvilla kunnallisten hallitusten ja lautakuntain kokouksissa, joissa tilastoluontoisia asioita käsitellään; sekä
- 5) muutoin valvoa kunnallistilaston etuja.

6 §.

Aktuaarin velvollisuutena on:

- 1) johtajan ohjeen mukaan olla hänelle apuna konttorissa suoritettavissa töissä;
- 2) hoitaa konttorin registraattorin tehtävät;
- 3) hoitaa konttorin kirjastoa ja arkistoa;
- 4) huolehtia konttorin julkaisujen vaihdosta muiden koti- ja ulkomaisten laitosten kanssa; sekä
- 5) johtajan ollessa laillisesti estettynä hoitaa hänenkin tehtäviään.

7 §.

Johtaja, aktuaari ja vakinaiset laskuapulaiset saavat vuosittain palkkietujensa vähenemättä, eivät kuitenkaan molemmat ensinmainitut yhtäaikaa, kuukauden kesälomaa.

8 §.

Konttorin toiminnalle tarpeellisten tietojen hankkimiseksi on konttorilla oikeus olla välittömässä kirjeenvaihdossa koti- ja ulkomaisten laitosten kanssa, ja kaupungin hallitukset, lautakunnat ja muut kunnallisviranomaiset ovat velvolliset konttorille antamaan tietoja hoidettavinaan olevista kunnallishallinnon haaroista.

9 §.

Kaupungin hallitukset, lautakunnat ja muut kunnallisviranomaiset ovat oikeutetut konttorin kirjastosta saamaan lainoja.

10 §.

Konttori pidetään yleisölle avoinna kaikkina arkipäivinä rahatoimikamarin määräämänä aikana.

Helsingin kaupungin verotusvalmistelukunnan johtosääntö.

Sittenkun kaupunginvaltuusto huhtikuun 26 päivänä 1910 oli päättänyt asettaa kaupungin verotusvalmistelukunnan sekä samalla antanut 1) valmistelukunnan tehtäväksi valtuustolle lähettää johtosääntöehdotuksensa, lähetti maistraatti kirjelmässä huhtikuun 20 päivästä valtuustolle valmistelukunnan laatiman tuollaisen ehdotuksen 2).

Rahatoimikamarin annettua lausunnon 2) asiasta päätti 3) kaupunginvaltuusto verotusvalmistelukunnalle vahvistaa seuraavan johtosäännön:

Helsingin kaupungin verotusvalmistelukunnan johtosääntö.

1 §.

Helsingin kaupungin verotusvalmistelukunnan tehtävänä on kaupungin kunnallistaksoituksen yksityiskohtainen valmistelu, ollen valmistelukunta siinä

1) Ks. 1910 vuod. kert. siv. 86 ja seur. — 2) Valt. pain. asiakirj. n:o 25. —

3) Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 39 §.

kohden velvollinen läpikäymään ja tarkastamaan vuodekseen laaditun henkiluettelon sekä ehdottamaan itseksinkin verovelvollisen maksettaviksi pantavat veroäyrit.

Verotusvalmistelukunnan velvollisuus on sen ohella asianomaisten viranomaisten pyynnöstä antaa lausuntoja taksoitusasioista sekä joka vuodeksi laatia ehdotus Helsingin kaupungin kunnalliseksi ääniluetteloksi.

2 §.

Verotusvalmistelukuntaan kuuluu puheenjohtaja, kaksi jäsentä ja sihteerin. Puheenjohtajan valitsee maistraatti epämääräiseksi ajaksi molemminpuolisella kuuden kuukauden irtisanomisen ehdolla, jota vastoin kaupunginvaltuusto valitsee jäsenet kolmeksi vuodeksi kerrallaan huhtikuun 1 päivästä lukien. Sihteerin valitsee verotusvalmistelukunta niinikään epämääräiseksi ajaksi molemminpuolisella kuuden kuukauden irtisanomisen ehdolla.

3 §.

Verotusvalmistelukunta kokoontuu puheenjohtajan kutsumuksesta sekä on päätäntövaltainen, kun puheenjohtaja ja molemmat jäsenet ovat saapuvilla. Kuitenkin voidaan asiat, joilla ei ole periaatteellista merkitystä, ratkaista vaikkakin ainoastaan kaksi on saapuvilla, jos he ovat päätöksestä yhtä mieltä.

4 §.

Puheenjohtajan velvollisuutena on:
valmistella ja verotusvalmistelukunnan kokouksissa esitellä esiintyvät asiat;

johtaa valmistelukunnan toimintaa;
laatia tarpeellinen yksityiskohtainen suunnitelma valmistelukunnan työtä varten sekä koota sitä varten tarpeellinen aineisto;
toimia sihteerinä sekä verotuslautakunnan ensimmäisessä osastossa että tarkastuslautakunnassa;
allekirjoittaa valmistelukunnan kirjelmät; sekä
toimeen asettaa ja siitä erottaa tarpeellinen konttorihenkilökunta, tarpeelliset ylimääräiset apulaiset ja vahtimestari.

5 §.

Sihteerin velvollisuutena on:
pitää tulleiden asiain ja lähteväin toimituskirjain diaria;
verotusvalmistelukunnan kokouksissa pitää pöytäkirjaa ja varmentaa valmistelukunnasta annettavat toimituskirjat;
puheenjohtajan ohjeen mukaan olla apuna asiain valmistelussa;
toimia sihteerinä verotuslautakunnan toisessa osastossa sekä tarpeen mukaan myös tarkastuslautakunnan kokouksissa.

6 §.

Vuosittain syyskuun kuluessa tulee verotusvalmistelukunnan rahatoimikamariin antaa ehdotus ensintulevan vuoden menosäännöksi.

Sen ohella on vuosittain toukokuun kuluessa laadittava ja kaupunginvaltuustolle lähetettävä kertomus verotusvalmistelukunnan toiminnasta kuluneena vuonna.

7 §.

Puheenjohtaja ja sihteerin nauttivat joka kesä virkalomaa kuukauden kumpikin, kun se töiden tasaista kulkua estämättä voi käydä päinsä.

Työväenasiain
lautakunnan
sihteerin johto-
säännön
muutos.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan maaliskuun 7 päivänä oli antanut ¹⁾ työväenasiain lautakunnan toimeksi laatia ja valtuustolle lähettää ehdotuksen siten uudesti laadituksi ja täydennetyksi lautakunnan sihteerin johtosäännöksi, kuin johtui valtuuston päätöksestä tänne perustaa kunnan vähävaraisten oikeusaputoimisto, esitti lautakunta kirjelmässä maaliskuun 30 päivältä, että lautakunnan sihteerin toukokuun 26 päivänä 1903 vahvistetun johtosäännön neljäs kohta muutettaisiin seuraavaksi:

antaa lautakunnan ohjeitten mukaan ja aikana, jonka lautakunta määrää, Helsingin kaupungin vähävaraisten oikeusaputoimistossa maksuttomasti työväenluokkaan kuuluville henkilöille tietoja ja neuvoja kysymyksissä, jotka koskevat toiselta puolen työntekijäin sekä toiselta puolen työnantajain ja julkisten viranomaisten ja laitosten välisiä suhteita.

Asiaa esiteltäessä myöntyi ²⁾ kaupunginvaltuusto lautakunnan esitykseen.

Helsingin kau-
pungin museon
lautakunnan
johtosääntö.

Täyttääkseen kaupunginvaltuuston Helsingin muinaismuistolausakunnalle kesäkuun 13 päivänä antaman tehtävän ³⁾ toimittaa valtuustolle ehdotuksen lautakunnan uudeksi johtosäännöksi lähetti lautakunta kirjelmässä ⁴⁾ lokakuun 14 päivältä valtuustolle sellaisen ehdotuksen.

Rahatoimikamarin annettua siltä vaaditun lausunnon asiasta vahvasti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto, samalla kun päätti että mainittua lautakuntaa oli vastedes sanottava „Helsingin kaupungin museon lautakunnaksi“ seuraavan johtosäännön:

Helsingin kaupungin museon lautakunnan johtosääntö.

1 §.

Helsingin kaupungin museon lautakunnan, jolle Helsingin kaupungin museon hoito on uskottu, tehtävänä on ottaa talteen ja koota sellaisia esineitä, jotka ovat omansa puolelta tai toiselta valaisemaan kaupungin historiaa, sen ulkoasua ja sen yhteiskuntaelämää. Sitä varten tulee lautakunnan:

koota kuvia kaupungista, osaksi hankkimalla vanhempia näköalakuvia, osaksi järjestelmällisesti kuvauttamalla sellaisia kaupunginosia, katuosia sekä huomattavampia rakennuksia, jotka joutuvat muutoksen alaisiksi tai hävitettäväiksi;

pitää, milloin käy päinsä, huolta siitä, että myöskin merkillisemmät tapaukset tulevat kuvien avulla säilytetyiksi;

koota kaupungin historialle arvokkaita esineitä, kuten muistoja kaupungissa toimineista laitoksista, muutokuvia yhteiskunnan merkkimiehistä, sivistys-

¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 206 ja seur. — ²⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 2 §. —

³⁾ Ks. tätä kert. siv. 40 ja seur. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 39. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 12 p. 2 §.

historiallisia esineitä yksityiskodeista kuin myöskin kaupungin historiaan kohdistuvia käsikirjoituksia ja painotuotteita, sekä kaupungissa ilmestyneet sanomalehdet; niin myös

huoltaa, että museoon hankitut kokoelmat asianmukaisesti pannaan luetteloon, järjestetään ja hoidetaan.

2 §.

Lautakuntaan kuuluu kolme kaupunginvaltuuston kolmeksi vuodeksi valitsemaa jäsentä, ja valitsee lautakunta yhden näistä puheenjohtajaksi.

3 §.

Lautakunta kokoontuu säännöllisesti kerran kuukaudessa, ei kuitenkaan kesäisin, ja muuten ylimääräisiin kokouksiin niin usein kuin asianhaarat vaativat, ja on jokaisessa kokouksessa pidettävä pöytäkirjaa. Vuosikertomus lautakunnan toiminnasta annetaan kaupunginvaltuustolle tammikuussa.

4 §.

Museon hoitoa valvoo lähinnä museonhoitaja, jonka kaupunginvaltuusto lautakunnan lausunnon hankittuaan valitsee. Hänen asianaan on museossa esiintyvien töiden tekeminen ja valvominen ja ylipäänsä museon etujen katominen sekä edelleen pöytäkirjan pitäminen lautakunnan kokouksissa. Hänen tulee vähintään kahdesti viikossa, lautakunnan määrääminä aikoina, olla tavattavana museossa.

5 §.

Lautakunnan rahavaroja hoitaa museonhoitaja; kuitenkin ovat rahamaksumääräykset lautakunnan puheenjohtajan tehtävät. Varainkäytöstä on tammikuussa annettava tili rahatoimikamariin.

6 §.

Museon palvelusväkeen, jonka lautakunta ottaa ja erottaa, kuuluu vakinaisesti palkattu, museon vieressä asuva vahtimestari sekä tarvittava tilapäinen vartijahenkilökunta.

7 §.

Museo pidetään yleisölle avoinna lautakunnan määrääminä aikoina alhaisesta, lautakunnan vahvistamasta pääsymaksusta, joka tulee museon hyväksi.

Sittenkun kaupunginvaltuusto rahasääntöä vuonna 1910 järjestäessään oli rahatoimikamarin ehdotuksesta päättänyt ¹⁾ asettaa valiokunnan lähemmin valmistelemaan kysymystä erityisten määräysten käytäntöön saattamisesta, mikäli koski sellaisten henkilöiden vastaanottamista kaupungin sairaaloihin, kansakouluihin ja kasvatustilaisuuksiin, joilla ei ole kotipaikkaoikeutta Helsingin kaupungissa, valitsi ²⁾ valtuusto mainitun valiokunnan jäseniksi herrat Lasseniuksen ja Relanderin sekä lääketieteentohtori J. Hagelstamin.

Rauennut kysymys kaupungin ulkopuolelta kotoisin olevain henkilöiden vastaanottoa kaupungin sairaaloihin y. m. koskevain määräysten antamisesta.

¹⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 147 ja 148. — ²⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 31 §.

Valiokunta antoi sittemmin mietinnön ¹⁾ asiasta. Siinä valiokunta m. m. lausui hankkimansa selvityksen tosin osottaneen, että sairaita, joihin nähden kaupungilla ei ole ollut laillista hoitovelvollisuutta, oli joskus otettu Marian sairaalaan sekä että toisista pitäjistä kotoisin olevia kansakouluoppilaita oli, luultavasti ei kuitenkaan ylen suurta määrää, käynyt kaupungin kansakouluissa, mutta että sellaiset seikat tuskin lienevät vältettävissä Helsingin kokoisessa ja muutenkin sen asemassa olevassa kaupungissa. Niin ankarain määräysten antaminen, että niiden kiertäminen olisi aivan mahdoton, olisi tosin teoreettisesti toteutettavissa, mutta näytti enemmän kuin epävarmalta, voitaisiinko sellaisia määräyksiä käytännössä pitää voimassa loukkaamatta sangen tärkeitä eettillisiä vaatimuksia. Jos esimerkiksi pantaisiin todistus hengillepanosta nyt vaadittavan papintodistuksen sijasta sairaalaan tai kansakouluun ottamisen ehdoksi, olisi tällainen toimenpide, paitsi ettei se kuitenkaan olisi kyllin tehokas tarkoitukseensa, oleva varsin kohtuuton ainakin vastikään tänne muuttaneisiin henkilöihin nähden, joilla ei olisi tilaisuutta heti panettaa itseään täällä hengille, kun henkikirjoitus toimitetaan vain kerran vuodessa. — Mitä erittäin tuli Helsingin maalaiskuntaan, huomautti valiokunta, että se oli verukkeita tekemättä suorittanut sairasmaksut sieltä kotoisin olevain henkilöjen puolesta.

Valiokunta ehdotti kaupunginvaltuuston päätettäväksi, että muu toimenpide asiassa saisi raueta.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä hyväksyi ²⁾ kaupunginvaltuusto valiokunnan ehdotuksen.

Kansakoululääkärien johtosääntö.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 6 päivänä 1910 oli kansakoulujohtokuntaan palauttanut ³⁾ kysymyksen kaupungin kansakoulujen sairaanhoidon uudesti järjestämisestä kahden vaihtopuolisen ehdotuksen laatimiseksi molempien tarpeelliseksi katsottujen koululääkärien johtosäännöksi, lähetti johtokunta kirjelmässä ⁴⁾ tammikuun 18 päiväältä valtuustolle sellaiset ehdotukset.

Terveystenhoitolautakunnan annettua lausunnon ⁴⁾ näistä ehdotuksista päätti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto noudatettavaksi vahvistaa seuraavan johtosäännön:

Helsingin kaupungin kansakoululääkärien johtosääntö.

1 §.

Kansakoulujen terveysolojen valvomiseksi perustetaan kaksi lääkärinvirkaa, toinen suomenkielisiä ja toinen ruotsinkielisiä kouluja varten.

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 54. — ²⁾ Valt. pöytäk. marrask. 28 p. 29 §. —

³⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 98 ja 99. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 2. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 34 §.

2 §.

Koululääkärinvirat täyttää, sittenkun maistraatti on julistanut ne haettaviksi, kaupunginvaltuusto, kuultuaan kansakoulujohtokuntaa ja terveydenhoitolautakuntaa, epämääräiseksi ajaksi, mutta kuuden kuukauden irtisanomisen ehdolla; ja tulee näihin virkoihin pyrkivien näyttää omaavansa tarpeelliset tiedot kouluhuhygieniassa.

3 §.

Kumpaisenkin koululääkärin velvollisuutena on hänen hoitoonsa annettuihin kouluihin nähden:

- 1) olla läsnä kansakoulujohtokunnan kokouksissa;
- 2) avustaa tarkastajia, johtajia ja opettajia kaikilla terveydellisillä neuvoilla ja ohjauksilla, joihin koulujen olot saattavat antaa aihetta;
- 3) kunkin lukuvuoden alussa sitä varten vahvistetun kaavakkeen mukaisesti tutkia kaikki uudet oppilaat ja näistä tutkimuksista tehdä muistoonpanoja, jotka kirjoitetaan lomakkeille, kustakin oppilaasta erikseen, sekä huomioittensa perusteella antaa luokkaopettajille tarpeenmukaisia ohjeita sairaaloihin lapsiin nähden;
- 4) pitää erikoisen huomion alaisina lapsia, jotka ovat henkisesti kehitymättömiä tai tylsämielisiä;
- 5) käydä jos suinkin mahdollista neljästi vuodessa kullakin luokalla ja tutkia ne lapset joiden tutkiminen katsotaan tarpeelliseksi;
- 6) tutkia oppilaan kotioloja, kun koulun tai oppilaan terveysolot sitä vaativat;
- 7) valvoa opetuksen hygieniää sekä erittäin pitää silmällä voimistelun opetusta;
- 8) tarkastaa koulutalojen terveydellisiä oloja, varsinkin puhtaanapitoon ja tuulluttamiseen nähden sekä kulkutautien aikana erikoisesti kiinnittää huomiota näihin seikkoihin ja terveydentilaan kouluissa;
- 9) olla lukukausien aikana kolmasti viikossa kansakoulujohtokunnan hyväksymänä aikana tavattavana kansakoulujen kansliassa;
- 10) antaa lukuvuoden päätyttyä kertomus toiminnastaan; sekä
- 11) antaa terveydenhoitolautakunnalle kuukausittain ilmoituksia kouluissa esiintyvistä tulirokko-, tuhkarokko-, kurkkumätä-, hinkuyskä- ja isorokkotaudintapauksista sekä sitä paitsi, milloin terveydenhoitolautakunta katsoo siihen syytä olevan, muista esiintyvistä tarttuvista taudeista, kuin myöskin näiden tautien aiheuttamista terveydellisistä toimenpiteistä.

4 §.

Kansakoulujen johtokunnalla on oikeus myöntää koululääkärille virkavapautta ja ottaa hänelle viransijainen korkeintaan kuukaudeksi; pitempikäisen virkavapauden myöntäminen on kaupunginvaltuuston asia.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan lokakuun 11 päivänä 1910 oli päättänyt asettaa kaupungin teknillisten laitosten

Kaupungin
teknillisten
laitosten halli-

Rakennuskonttorin kamreeriosaston johtajaksi valitsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto herra G. Hallin, velvoittaen hänet alistumaan virkaan liittyviin tehtäviin nähden ehkä toimeenpantaviin muutoksiin.

Täytettäessä kaupungin hiljattain perustetun vähävaraisten oikeusaputoimiston ²⁾ oikeusavustajan ja oikeusavustajan apulaisen virkoja valitsi ³⁾ kaupunginvaltuusto varatuomari G. Poppiuksen oikeusavustajaksi ja varatuomari W. Beckerin oikeusavustajan apulaiseksi.

Kaupungin hiljattain perustetun revisionikonttorin ⁴⁾ kaupunginreviisorin- ja reviisorinvirkoja täytettäessä valitsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto kaupunginreviisoriksi laamanni T. J. Boismanin ja revii-soriksi kaupunginkirjanpitäjän, kapteeni G. Winterin.

Jälleen täytettäessä kaupungin terveydellisten tutkimusten laboratorin avonaista johtajanvirkaa valitsi ⁶⁾ kaupunginvaltuusto siihen mainitun laboratorin assistentin, insinööri J. R. Dillströmin.

Täytettäessä kaupungin vaivaishoidon väliaikaista ylitarkastajanvirkaa ⁷⁾ valitsi ⁸⁾ kaupunginvaltuusto siihen ent. kuvernöörin I. Gordien.

Täytettäessä hiljattain perustettuja kaupungin kansakoululääkärinvirkoja ⁹⁾ valitsi ¹⁰⁾ kaupunginvaltuusto lääketieteentohtori M. Oker-Blomin suomalaisten sekä lääketieteentohtori R. Sieversin ruotsalaisten kansakoulujen lääkäriksi.

Täytettäessä hiljattain perustettua kaupunginkirjaston kirjastonhoitajan apulaisvirkaa ¹¹⁾ valitsi ¹²⁾ kaupunginvaltuusto siihen filosofian kandidaatti V. Kilven.

Yövärtijä K. Laineen hakemuksen päästä Ruoholahden viereisen ranta-alueen vartijaksi sekä saada lupa sinne teettää vartijan-asunnon kaupunginvaltuusto epäsi ¹³⁾.

Helsingin kauppavaltuutettujen kirjelmässä helmikuun 27 päivästä tehdyn esityksen johdosta, että kaupunginvaltuusto valitsisi kaksi jäsentä kaupungin pörssilaitoksen uudesti järjestämistä var-teen asetettavaan komiteaan, valitsi ¹⁴⁾ valtuusto mainittuun komi-teaan herrat Ramsayn ja Schybergsonin.

Kirjelmässä maaliskuun 4 päivästä lähetti ¹⁵⁾ maistraatti kaupunginvaltuuston tiedoksi jäljennöksen k. senaatin siviilitoimitus-kunnan kirjeestä läänin kuvernöörille joulukuun 20 päivästä 1910,

Oikeusaputoi-
miston oikeus-
avustajanvir-
kain täyttämi-
nen.

Kaupungin
revisionikont-
torin reviisorin-
virkain täyttä-
minen.

Terveydellisten
tutkimusten
laboratoo-
rin johtajan-
viran jälleen
täyttäminen.

Kaupungin
vaivaishoidon
väliaikaisen
ylitarkastajan-
viran täyttä-
minen.

Kaupungin
kansakoulu-
lääkärien vir-
kain täyttä-
minen.

Kaupunginkir-
jaston kirjas-
tonhoitajan
apulaisviran
täyttäminen.

Evätty hake-
mus rantavarti-
jan toimeen-
ottamisesta.

Komitea Hel-
singin pörssi-
laitoksen
uudesti järjes-
tämistä varten.

Valtioapu Val-
konauha-yhdis-
tykselle.

¹⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 31 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 206 ja seur. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 39 §. — ⁴⁾ Ks. tätä kert. siv. 209 ja seur. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 12 p. 6 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. lokak. 17 p. 19 §. — ⁷⁾ Ks. tätä kert. siv. 215. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 7 p. 18 §. — ⁹⁾ Ks. tätä kert. siv. 232 ja 233. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 19 §. — ¹¹⁾ Ks. tätä kert. siv. 216 ja 217. — ¹²⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 30 p. 3 §. — ¹³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 22 p. 9 §. — ¹⁴⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 21 p. 19 §. — ¹⁵⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 21 p. 7 §.

joka kirje koski Valkonauha-yhdistykselle myönnettyä valtioapua sen täällä voimassa pitämiä kahta lasten turvakotia ¹⁾ varten.

Lupa Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunnalle lainan ottamiseen.

Kirjelmässä ²⁾ maaliskuun 28 päivältä pyysi Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokunta lupaa saada mainitussa kirjelmässä lähemmin mainittuja talorakennuksia sekä aikaisempain kiinnityslainain, yhteensä 220,000 markan, konverttausta varten ottaa uuden, enintään 475,000 markan suuruisen kiinnityslainan.

Rahatoimikamarin annettua siltä vaaditun ³⁾ lausunnon ²⁾ asiasta myöntyi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto äänestettyään johtokunnan anomukseen.

Kaupungin voikauppaa koskeva esitysehdotus.

Kaupunginvaltuustolle annetussa esitysehdotuksessa ehdotti herra Häggman, että valtuusto antaisi terveydenhoitolautakunnan toimeksi heti laatia tarkan selvityksen sekä kaupungin voikaupasta yleensä että voivastikkeiden valmistuksestakin ja valtuustolle tehdä ehdotuksen niiksi toimenpiteiksi, joita sellainen tutkimus aiheuttaisi.

Kaupunginvaltuusto pani esitysehdotuksen pöydälle ⁵⁾ johonkin seuraavaan kokoukseen, minkä ohessa valmistusvaliokunta sai toimekseen ehdottaa, miten esitysehdotusta olisi valmisteltava.

Tervehdyssähkösanoma.

Vaasan kaupungin perustamisen kolmisatavuotismuiston johdosta päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto lähettää tervehdyssähkösanoman Vaasan kaupunginvaltuustolle.

Muistosanoja.

Herra Lundeniuksen kuoleman johdosta lausui kaupunginvaltuuston puheenjohtaja syyskuun 5 päivänä ⁷⁾ pidetyssä kokouksessa muutamia muistosanoja vainajasta sekä ilmoitti laskeneensa valtuuston puolesta seppeleen herra Lundeniuksen hautajaisissa.

Satavuotismuisto Helsingin julistamisesta pääkaupungiksi.

Kirjelmässä syyskuun 7 päivältä kiinnitti rahatoimikamari kaupunginvaltuuston huomiota siihen, että vuonna 1912 sata vuotta oli kulunut siitä, kun Helsinki ^{maaliskuun 27} ^{huhtikuun 8} päivänä 1812 annetulla k. käskykirjeellä julistettiin maamme pääkaupungiksi, sekä esitti, eikö kaupunginviranomaisten olisi muistomerkin pystyttämällä taikka muulla sopivaksi havaitulla tavalla juhlittava tämän toimenpiteen muistoa.

Asiaa esiteltäessä päätti ⁸⁾ kaupunginvaltuusto antaa erikoisvaliokunnalle, johon valittiin herrat Ramsay ja Mattsson, todellinen valtioneuvos A. Gripenberg, pormestari A. Aminoff sekä valtioarkistonhoitaja R. Hausen, toimeksi asiaa valmisteltuaan tehdä valtuustolle ehdotuksen siitä.

¹⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 197. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 32. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 13 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. syysk. 19 p. 23 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 22 p. 37 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 1 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. syysk. 5 p. 1 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. syysk. 19 p. 17 § ja marrask. 14 p. 34 §.

Valiokunta ehdotti sittemmin:

että kaupunginvaltuusto antaisi rahatoimikamarin toimeksi sopia filosofiantohtori S. Nordenstrengin kanssa huhtikuun 8 päiväksi 1912 julkaistavan juhla kirjoituksen laatimisesta, joka sisältäisi suppean kuvauksen kaupungille tärkeimmistä tapahtumista kuluneiden sadan vuoden aikana; sekä

että valtuusto, samalla kun tekisi periaatteellisen päätöksen Helsingin kaupungin historian kirjoittamisesta, antaisi valmistusvaliokunnan toimeksi laatia ja tarkoitusta varten pidettävässä juhlaallisessa kaupunginvaltuuston kokouksessa vastamainittuna päivänä esittää valtuustolle täydellisen ehdotuksen mainitun päätöksen toteuttamiseksi.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä päätti ¹⁾ kaupunginvaltuusto 22 äänellä 18 vastaan, jotka annettiin valiokunnan ehdotuksen hyväksymisen puolesta, että mihinkään toimenpiteisiin puheena olevan satavuotismuiston johdosta ei ryhdyttäisi.

Kirjelmässä joulukuun 16 päivältä lähetti ²⁾ maistraatti valtuustolle kenraalikuvernööriltä saapuneen kiertokirjeen, jossa kiellettiin virallisesti viettämästä satavuotismuistoa Viipurin läänin jälleen yhdistämisestä muuhun Suomeen.

Kielto viettää satavuotismuistoa Viipurin läänin jälleen yhdistämisestä muuhun Suomeen.

Sittenkun kaupunginvaltuusto kokouksessaan joulukuun 13 päivänä 1910 oli antanut ³⁾ erikoisvaliokunnan toimeksi laatia ja valtuustolle lähettää ehdotuksen valtuuston annettavaksi lausunnoksi maistraatin uuden työjärjestyksen ehdotuksesta, antoi valiokunta mietinnön ⁴⁾ asiasta sekä esitti, että kaupunginvaltuusto puoltaisi puheena olevaa työjärjestyksen ehdotusta mietinnön oheisessa ehdotuksessa lähemmin esitetyin muutoksin ja lisäyksin.

Lausunto maistraatin uuden työjärjestyksen ehdotuksesta.

Asiaa lopullisesti esiteltäessä hyväksyi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto valiokunnan esityksen.

Kirjelmässä tammikuun 14 päivältä oli maistraatti vaatinut kaupunginvaltuuston lausuntoa, eikö olisi syytä kaupungin pika-ajurien voimassa olevien järjestyssääntöjen 5 §:ään tehdä seuraava lisäys:

Lausunto pika-ajurien järjestyssääntöihin ehdotetusta lisäyksestä.

Ajaessa saa käyttää ainoastaan n. s. englantilaismallista piiskaa.

Asiaa esiteltäessä päätti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto maistraatille ilmoittaa, ettei valtuustolla ollut mitään muistuttamista sitä vastaan että ehdotettu lisäys tehdään edellä mainittuihin järjestyssääntöihin.

¹⁾ Valt. pöytäk. marrask. 28 p. 10 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 22 p. 31 §. — ³⁾ Ks. 1910 vuod. kert. siv. 197. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 4. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 7 p. 1 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 10 §.

Lausunto kaupungin automobiililiikenteen y. m. järjestyssääntöehdotuksesta.

Maistraatti oli kaupunginvaltuustolta vaatinut lausuntoa kahdesta kaupungissa harjoitetun automobiililiikenteen sekä ammattimaisen automobiililiikenteen järjestyssääntöjen ehdotuksesta sekä niinkään ehdotuksista taksoiksi taksametriautomobiililla ajosta kaupungissa ynnä automobiilien katsastuksesta ja automobiilinkuljettajain tutkimisesta.

Sittenkun kaupunginvaltuusto oli asettamalleen ¹⁾ erikoisvaliokunnalle, johon kuuluivat herrat Engström, F. von Wright ja Walldén, antanut toimeksi ehdotuksen laatimisen pyydytyksi lausunnoksi sekä valiokunta oli laatinut mietinnön ²⁾ asiasta, päätti ³⁾ valtuusto antaa lausuntonsa valiokunnan ehdotuksen mukaisesti, paitsi mikäli koski automobiilien kulkunopeutta, johon nähden valtuusto lausui, että suurin luvallinen kulkunopeus tunnissa päiväsaikaan olisi määrätävä: henkilöliikennettä varten aiotun automobiilin ja kevyen tavara-autobiilin, n. s. pakettiautobiilin, 20 kilometriksi, 1,500 kilogrammaa kevyempäin varsinaisten tavara-autobiilien 15 kilometriksi sekä muiden tavara-autobiilien 10 kilometriksi, minkä ohessa valtuusto esitti, että ehdotetut korvaukset automobiilien katsastuksesta huojustettaisiin kumpikin puoleen määräänsä.

Lausunto terveydenhoito- ja palojärjestysten sekä järjestyssääntöjen antamisesta huvilayhdyskunnille.

Läänin kuvernöörin vaatimaksi lausunnoksi ehdotetun terveydenhoitojärjestyksen antamisesta Malmbyn—Staffansbyn huvilayhdyskunnalle, palojärjestysten antamisesta Brändön, Dickursbyn, Boxbackan, Malmbyn—Staffansbyn ja Sockenbackan huvilayhdyskunnille sekä järjestyssääntöjen antamisesta Sockenbackan huvilayhdyskunnille, jotka kaikki yhdyskunnat sijaitsivat Helsingin pitäjässä, päätti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto ilmoittaa, että mainittujen terveydenhoito- ja palojärjestysten sekä järjestyssääntöjen antaminen ei kohdannut estettä kaupungin puolelta.

Lausunto „paketti-iltamain“ oikeasta laadusta.

Läänin kuvernöörin vaatimaksi lausunnoksi kaupungin v. t. poliisimestarin esityksen johdosta, että hankittaisiin selvitys „paketti-iltama“ nimisten huvitusten oikeasta laadusta, päätti ⁵⁾ kaupunginvaltuusto ilmoittaa että, koska kysymys tarkoitti arpajaisista ja uhkapelistä voimassa olevain lainsäännösten tulkintaa eikä valtuustolla ollut mitään tekemistä mainittujen lainsäännösten soveltamisen kanssa, valtuusto ei katsonut asiakseen antaa pyydettyä lausuntoa.

Lausuntoja Suomen kansalaisoikeuden hakemusten johdosta.

Puoltavan lausunnon antoi ⁶⁾ kaupunginvaltuusto 12 tapauksessa Suomen kansalaisoikeutta tarkoittavista hakemuksista.

¹⁾ Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 53 §. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 30. —

³⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 13 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 7 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 8 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 2 §, helmik. 21 p. 1 §, maalisk. 21 p. 4 §, huhtik. 4 p. 3 §, huhtik. 25 p. 1 ja 2 §, kesäk. 13 p. 12 §, syysk. 5 p. 11 ja 12 §, syysk. 19 p. 5 ja 6 § sekä lokak. 3 p. 5 §.

57 tapauksessa puolsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto myöntymistä ulkomaalaisten tekemiin hakemuksiin saada kaupungissa harjoittaa elinkeinoa.

Puoltavan lausunnon antoi ²⁾ kaupunginvaltuusto 2 tapauksessa ulkomaalaisten tekemistä hakemuksista saada omistaa ja hallita kiinteää omaisuutta kaupungissa.

Niinikään antoi kaupunginvaltuusto puoltavan lausunnon hakemuksista, jotka tarkoittivat kaupan harjoittamista kaupungissa 2 tapauksessa myrkyllisillä aineilla ³⁾, 4 tapauksessa kaustisella soodalla ⁴⁾ ja 1 tapauksessa lipeäkiivellä ⁵⁾.

Sitä vastoin ehdotti ⁶⁾ kaupunginvaltuusto 1 tapauksessa evättäväksi hakemusta saada kaupungissa yleisön käytettävänä pitää biljaardia.

Puoltavan lausunnon antoi ⁷⁾ kaupunginvaltuusto 6 tapauksessa hakemuksista saada harjoittaa palo- ja väkiviinan tukkukauppaa.

Hakemuksista saada toiselle siirtää yksityishenkilölle tai yhtiölle myönnetyn oikeuden väkiviinajuomain vähittäismyyntiin antoi ⁸⁾ kaupunginvaltuusto 4 tapauksessa puoltavan lausunnon.

Väkiviinajuomain anniskelu-oikeutta tarkoittavista hakemuksista antoi kaupunginvaltuusto 3 tapauksessa puoltavan ⁹⁾ ja 2 tapauksessa epäävän ¹⁰⁾ lausunnon, minkä ohessa valtuusto 4 tapauksessa puolsi ¹¹⁾ myöntymistä toiselle henkilölle myönnetyn tuollaisen oikeuden siirtämistä tarkoittaviin hakemuksiin.

Saatuaan maistraatilta vastaanottaa 81 hakemusta luvan myöntämisestä mallasjuomain vähittäismyyntiin kesäkuun 1 päivän 1911 ja saman päivän 1913 välisenä aikana ynnä v. t. poliisimestarin lausunnon hakemuksista sekä väkiviina- ja mallasjuoma-asiaain valmistelua varten asetetun erikoisvaliokunnan mietinnön ¹²⁾ asiasta

Lausuntoja elinkeino-oikeutta ja kiinteän omaisuuden omistamislupaa tarkoittavista hakemuksista.

Lausuntoja myrkyllisten aineiden y. m. kauppaamislupaa tarkoittavista hakemuksista.

Lausunto biljaardin pitolupaa tarkoittavasta hakemuksesta.

Lausuntoja palo- ja väkiviinan tukkukaupan harjoittamislupaa tarkoittavista hakemuksista.

Lausuntoja väkiviinajuomain vähittäismyyntioikeutta tarkoittavista hakemuksista.

Lausuntoja väkiviinajuomain anniskelulupaa tarkoittavista hakemuksista.

Lausuntoja mallasjuomain vähittäismyyntioikeutta tarkoittavista hakemuksista.

¹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 1, 38 ja 39 §, tammik. 31 p. 2—4 §, helmik. 21 p. 42 §, maalisk. 7 p. 4—7 §, maalisk. 21 p. 1 ja 2 §, huhtik. 25 p. 3—8 §, toukok. 9 p. 18—20 §, toukok. 30 p. 3 ja 4 §, kesäk. 13 p. 8—11 §, syysk. 5 p. 2—10 §, syysk. 19 p. 1—4 §, lokak. 3 p. 1 ja 2 §, lokak. 17 p. 2 §, lokak. 31 p. 1—4 §, marrask. 14 p. 2—4 §, marrask. 28 p. 2—4 §, jouluk. 22 p. 14 ja 15 § sekä jouluk. 30 p. 4 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 21 p. 5 § ja toukok. 30 p. 5 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 3 § ja maalisk. 21 p. 3 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 2 §, huhtik. 25 p. 9 ja 10 § sekä syysk. 19 p. 7 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. marrask. 28 p. 5 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. syysk. 5 p. 33 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 3 §, helmik. 21 p. 5 §, toukok. 9 p. 27—29 § ja syysk. 5 p. 34 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. helmik. 21 p. 4 ja 6 §, toukok. 9 p. 16 § ja jouluk. 22 p. 16 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 6 §, toukok. 9 p. 22 § ja syysk. 5 p. 17 §. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 6 § ja huhtik. 4 p. 5 §. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 5 §, toukok. 9 p. 21 §, jouluk. 12 p. 9 § ja jouluk. 30 p. 5 §. — ¹²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 7.

päättyi ¹⁾ kaupunginvaltuusto puoltaa myöntymistä 74:ään edellä mainituista hakemuksista, mutta sitä vastoin ehdottaa muut 7 hakemusta evättäviksi.

Sitä paitsi antoi kaupunginvaltuusto 3 tapauksessa puoltavan ²⁾ ja 1 tapauksessa epäävän ³⁾ lausunnon mainitun laatusista hakemuksista, minkä ohessa valtuusto 4 tapauksessa puolsi ⁴⁾ myöntymistä hakemuksiin toiselle henkilölle myönnetyn mallasjuomain vähittäismyyntioikeuden siirtämisestä.

1 tapauksessa kaupunginvaltuusto puolsi ⁵⁾ ja 1 tapauksessa ehdotti evättäväksi ⁶⁾ mallasjuomain anniskeluoikeutta tarkoittavat hakemukset.

Viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntioikeutta tarkoittavista hakemuksista antoi kaupunginvaltuusto 5 tapauksessa puoltavan ⁷⁾ ja 4 tapauksessa epäävän ⁸⁾ lausunnon, minkä ohessa valtuusto 1 tapauksessa puolsi ⁹⁾ ja 9 tapauksessa ehdotti evättäväksi ¹⁰⁾ hakemuksia toiselle henkilölle myönnetyn tuollaisen oikeuden siirtämisestä.

Yhdessä tapauksessa vaati ¹¹⁾ kaupunginvaltuusto hyljättäväksi valitusta, joka oli tehty viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntioikeuden epäystä koskevan maistraatin päätöksen johdosta.

Viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain anniskeluoikeutta tarkoittavista hakemuksista antoi kaupunginvaltuusto 1 tapauksessa puoltavan ¹²⁾ ja 1 tapauksessa epäävän ¹³⁾ lausunnon.

Kun se kahden vuoden aika, joksi maistraatti oli myöntänyt väkiviinajuomain vähittäismyynti- ja anniskeluoikeuksia, päättyisi kesäkuun 1 päivänä 1912, oli maistraatti kirjelmässä marraskuun 4 päivästä m. m. paloviinan ja muiden poltettujen tai tislattujen väkiviinajuomain myynnistä kesäkuun 9 päivänä 1892 annetun asetuksen 6 §:n johdosta, jättänyt kaupunginvaltuuston päätettäväksi, olisiko ja kuinka monta tuollaista oikeutta seuraavaksi myyntikaudeksi, luettuna ensinmainitusta päivästä samaan päivään vuonna 1914, luovutettava sekä missä seuduin kaupunkia vähittäismyynti- ja anniskelupaikkoja ei saisi olla.

Lausuntoja mallasjuomain anniskeluoikeutta tarkoittavista hakemuksista.
Lausuntoja viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäismyyntioikeutta tarkoittavista hakemuksista.

Lausunto viinien y. m. vähittäismyyntioikeuden epäyksen johdosta valituksesta.

Lausuntoja viinien y. m. anniskeluoikeutta tarkoittavista hakemuksista.
Väkiviinajuomain vähittäismyynnin ja anniskelun, mallasjuomain anniskelun sekä viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain vähittäiskauden järjestämisen ynnä ensin mainitun liiketoiminnan yksinoikeuden pitäminen.

¹⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 4 p. 7 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. huhtik. 25 p. 12 § sekä toukok. 30 p. 12 ja 13 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 14 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 23 §, syysk. 5 p. 16 § sekä marrask. 14 p. 5 ja 6 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. syysk. 5 p. 17 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 6 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 6—10 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 11 ja 11 a § sekä syysk. 5 p. 13 ja 15 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 22 p. 16 §. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 41 §, toukok. 9 p. 15, 17, 24 ja 26 §, syysk. 5 p. 14 ja 16 §, marrask. 14 p. 7 § ja jouluk. 22 p. 17 §. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. syysk. 5 p. 18 §. — ¹²⁾ Valt. pöytäk. syysk. 5 p. 17 §. — ¹³⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 6 §.

Edelleen oli maistraatti samassa kirjelmässä mallasjuomain myymisestä ja anniskelemisestä huhtikuun 2 päivänä 1883 annetun asetuksen 10 §:n säännökseen nähden pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa siitä, olisiko ja kuinka monta tuollaisten juomain anniskelu-oikeutta edellä mainituksi ajanjaksoksi luovutettava sekä mihin kaupungin seutuun anniskelupaikkoja ei saisi sijoittaa.

Lisäksi oli maistraatti edellä mainitussa kirjelmässä eräistä viinien ja muiden miedompain juovutusjuomain kaupan rajoituksista toukokuun 2 päivänä 1895 annetun asetuksen 2 §:n säännöksen johdosta pyytänyt kaupunginvaltuuston lausuntoa siitä, olisiko ja kuinka monta mainitun laatuista oikeutta annettava seuraavaksi myyntikaudeksi, edellä mainitulla tavalla lukien, sekä missä osissa kaupunkia vähittäismyyntipaikkoja ei saisi olla.

Maistraatti oli kirjelmän ohteen pannut poliisimestarin näistä asioista antamat lausunnot, joissa ehdotettiin, että alue, jossa puheena olevia oikeuksia tulisi myönnettäväksi, saisi pysyä ennallaan sekä että oikeuksia annettaisiin sama lukumäärä kuin paraikaa kuluvana myyntikautena.

Lopuksi oli maistraatti kaupunginvaltuustolle niinikään lähettänyt Helsingin anniskeluosakeyhtiön johtokunnan valtuustolle osoitetun kirjelmän lokakuun 26 päivältä, jossa ilmoitettiin että, jos väkiviinajuomain anniskelu ja myynti kaupungissa edelleen pysytettäisiin yksinoikeutena kesäkuun 1 päivän 1912 ja saman päivän 1914 välisenä kaksivuotiskautena, oli yhtiö halukas jatkamaan mainitun yksinoikeuden käyttämistä.

Asianomaisen valiokunnan annettua mietinnön ¹⁾ näistä asioista ja eräistä kaupunginvaltuustolle asiassa tehdyistä esityksistä sekä sittenkun valtuustolle lisäksi oli annettu esityksiä asiasta, näiden joukossa eräs herra Ehrnroothin y. m. allekirjoittama ²⁾, päätti ³⁾ valtuusto palauttaa asian valiokuntaan edelleen valmisteltavaksi.

Valiokunta antoi sittemmin uuden mietinnön ⁴⁾ asiasta, minkä jälkeen kaupunginvaltuusto pani asian pöydälle ⁵⁾ sekä antoi erikoisvaliokunnalle, johon valittiin herrat Lundqvist, Lassenius, Häggman ja Walldén ynnä esittelijäsihteeri A. Listo, toimeksi valtuustolle tehdä ne sekä viinien että väkevämpäin väkiviinajuomain myyntiä koskevat ehdotukset, jotka asiasta hankitun lisäselvityksen johdosta näyttivät oikeutetuilta.

Jäseniksi valiokuntaan, jonka oli tarkastettava kaupungin 1912 vuoden meno- ja tulosääntöehdotus, valitsi ⁶⁾ kaupunginvaltuusto

Budjettivaliokunnan jäsen-
ten vaali.

¹⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 55. — ²⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 61. — ³⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 12 p. 23 §. — ⁴⁾ Valt. pain. asiakirj. n:o 67. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 22 p. 19 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 30 §.

herrat Alfthanin, Wallensköldin, Zilliacuksen, af Forselleksen, Stenrothin, Tallbergin ja F. von Wrightin.

Kaupungin
irtaimen omai-
suuden katsas-
tusmiesten
vaali.

Niinikään valitsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto kaupungin irtaimen omaisuuden katsastusmiehiksi vuodeksi 1911 herrat Häggmanin ja Wiggin sekä pörssivälittäjä A. Grönbergin ja kauppias A. E. Sundströmin ynnä näiden varamiehiksi insinööri B. Huberin ja konttorinjohtaja K. E. Grönlundin.

Jäsenen vaali
valiokuntaan,
jonka tuli kä-
sitellä kysy-
mystä kaupun-
gin politiikasta
huvilayhdys-
kuntia koh-
taan.

Jäseneksi valiokuntaan, joka oli asetettu pohtimaan kysymystä mitä politiikkaa kaupungin olisi noudatettava läheisyydessään sijaitsevia huvilayhdyskuntia ²⁾ kohtaan, valitsi ³⁾ kaupunginvaltuusto herra Lundeniuksen sijaan, joka oli kuolemalla eronnut, herra Stenrothin.

Ehdotettu hol-
houslautakun-
nan puheen-
johtaja.

Holhouslautakunnan puheenjohtajaksi vuosiksi 1912—1915 ehdotti ⁴⁾ kaupunginvaltuusto raastuvanoikeudelle esittelijäsihteeri J. A. Nordmania.

Jäsenen vaali
kasvatustautalau-
kuntaan.

Kasvatustautakunnan jäseneksi 1911 vuoden loppuun valitsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto koulunjohtajatar S. Häggmanin sijaan, joka oli kuollut, kansakoulunopettajatar B. von Nandelstadhin.

Jäsenten vaali
Helsingin kau-
pungin museon
lautakuntaan.

Niinikään valitsi ⁶⁾ kaupunginvaltuusto jäseniksi Helsingin kaupungin museon lautakuntaan vuosiksi 1912—1914 valtioarkistonhoitajan R. Hausenin, filosofiantohtori K. K. Meinanderin sekä arkkitehti M. Schjerfbeckin.

Jäsenten vaali
oikeusapulau-
takuntaan.

Edelleen valitsi ⁷⁾ kaupunginvaltuusto jäseneksi päätettyyn oikeusapulautakuntaan ⁸⁾ 1913 vuoden loppuun herra Almqvistin, professori W. Chydeniuksen ja oikeusneuvosmies W. F. Heimbürgerin sekä lautakunnan varajäseniksi vuodeksi 1911 varatuomari K. Sundmanin ja lakitieteentohtori K. Ignatiuksen.

Vapautuksia
vaivaishoito-
hallituksen
jäsenyydestä
ja uusien jä-
senten vaali.

Tehtyjen hakemusten johdosta vapautti ⁹⁾ kaupunginvaltuusto kauppias Th. Studen ja tohtorinrouva F. Hultin olemasta vaivaishoitohallituksen jäsenenä ja valitsi jäseniksi heidän sijaansa ent. kuvernöörin I. Gordien 1912 vuoden sekä leskivaltioneuvoksetar A. Öhmanin 1911 vuoden loppuun.

Vapautus vai-
vaishoitohalli-
tuksen vara-
jäsenyydestä
ja uuden vara-
jäsenen vaali.

Tehdyn hakemuksen johdosta vapautti ¹⁰⁾ kaupunginvaltuusto kenraalimajuri H. Åkermanin olemasta vaivaishoitohallituksen vara-jäsenenä sekä valitsi varajäseneksi hänen sijaansa luutnantti E. G. Poppiuksen 1911 vuoden loppuun.

Jäsenen vaali
uuden työ- ja
vaivaistalon
rakennustoimikuntaan.

Jäseneksi uuden työ- ja vaivaistalon rakennustoimikuntaan valitsi ¹¹⁾ kaupunginvaltuusto hovineuvos C. Nummelinin sijaan, joka oli kuollut, ent. protokollasihteerin B. Wasastjernan.

¹⁾ Valt. pöytäk. lokak. 17 p. 31 §. — ²⁾ Ks. tätä kert. siv. 149. — ³⁾ Valt. pöytäk. syysk. 5 p. 50 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. marrask. 14 p. 15 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. marrask. 3 p. 21 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 22 p. 34 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 21 p. 22 §. — ⁸⁾ Ks. tätä kert. siv. 206 ja seur. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. tammik. 31 p. 24 § ja huhtik. 4 p. 20 §. — ¹⁰⁾ Valt. pöytäk. toukok. 9 p. 5 §. — ¹¹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 12 p. 16 §.

Jäseniksi kansakoulujohtokuntaan valitsi ¹⁾ kaupunginvaltuusto elokuun 1 päivään 1912 asti eversti E. Bæckmanin sijaan, joka oli kuollut, protokollasihteeri K. Malinin sekä ensintulevaksi kolmi-vuotiskaudeksi filosofiantohtori O. Mantereen ja kamreeri H. Bengelsdorffin.

Jäsenten vaali
kansakoulu-
johtokuntaan.

Sittenkun kaupunginvaltuusto oli valitsijamiehiksi kaupungin kansakoulupiirien kouluneuvostojen jäseniä lukuvuodeksi 1911—12 valitsemaan valinnut ²⁾ herrat Groundströemin, Krogiuksen, Wiggin, Hertzbergin ja Tolletin sekä valitsijamiehet olivat valtuustolle antaneet mainittuun tehtävään valitsemainsa henkilöjen luettelon, päätti ³⁾ valtuusto lähettää sanotun luettelon kansakoulujohtokunnalle.

Jäsenten vaali
kaupungin
kansakoulu-
piirien koulu-
neuvostoihin.

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin 1911 vuoden tilejä tarkastamaan valitsi ⁴⁾ kaupunginvaltuusto herra A. F. Lindbergin ja professori E. Nordströmin.

Sedmigrad-
skyn pienten-
lastenkoulun
ja Marian
turvakodin
tilintarkasta-
jain vaali.

Jäseniksi siihen valiokuntaan, jonka tuli valmistella väkiviina- ja mallasjuomain sekä viinien ja muiden miedompain juovutusjuo- main myyntiä koskevia asioita, valitsi ⁵⁾ kaupunginvaltuusto herrat Lundqvistin, Polónin, Lasseniuksen, Salingren ja Lindelöfin.

Valiokunnan
valitseminen
väkiviina- ja
mallasjuomain
sekä viinien
y. m. myyntiä
koskevia asi-
oita valmistele-
maan.

Samaten valitsi ⁶⁾ kaupunginvaltuusto Helsingin anniskelu- osakeyhtiön 1910 vuoden tilejä tarkastamaan kaupunginkassan- hoitaja S. Ehrstedtin.

Helsingin an-
niskeluosake-
yhtiön tilin-
tarkastajan
vaali.

Edelleen valitsi ⁷⁾ kaupunginvaltuusto jäseniksi valiokuntaan, jonka oli annettava ehdotus Helsingin anniskeluosakeyhtiön 1910 vuoden voittovaroista kaupungille tulevan osuuden jakamiseksi, herrat Heikelin, Rosenqvistin, V. von Wrightin, Pesosen ja Ehrn- roothin.

Voittovaraan
valiokunnan
jäsenten vaali.

Jäseniksi valiokuntaan, jonka oli jaettava vuodelta 1911 apu- rahoja kunnollisen palvelusväen palkitsemisrahastosta, valitsi ⁸⁾ kaupunginvaltuusto herrat A. F. Lindbergin, Pesosen, Wiggin, Groundströemin ja V. von Wrightin.

Valiokunnan
valitseminen
jakamaan apu-
rahoja kunnol-
lisen palvelus-
väen palkitse-
misrahastosta.

Puheenjohtajiksi, jäseniksi ja varajäseniksi kaupungin lauta- kuntiin ja hallituksiin niiden henkilöjen sijaan, jotka 1911 vuoden päättyessä olivat erovuoroiset taikka kuolleet, valitsi ⁹⁾ kaupungin- valtuusto:

Kaupungin lau-
takuntain ja
hallitusten pu-
heenjohtajain,
jäsenten ja
varajäsenten
vaalit.

rahatoimikamariin: puheenjohtajaksi todellisen valtioneuvok- sen A. Gripenbergin, varapuheenjohtajaksi ent. protokollasihteerin B. Wasastjernan, jäseniksi ent. senaattorin C. Almqvistin ja pankin-

¹⁾ Valt. pöytäk. toukok. 30 p. 29 § ja kesäk. 13 p. 32 §. — ²⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 44 §. — ³⁾ Valt. pöytäk. lokak. 3 p. 27 §. — ⁴⁾ Valt. pöytäk. kesäk. 13 p. 33 §. — ⁵⁾ Valt. pöytäk. tammik. 10 p. 4 §. — ⁶⁾ Valt. pöytäk. tammik. 17 p. 32 §. — ⁷⁾ Valt. pöytäk. maalisk. 7 p. 22 §. — ⁸⁾ Valt. pöytäk. marrask. 14 p. 33 §. — ⁹⁾ Valt. pöytäk. jouluk. 12 p. 7 §.

johtaja H. Hertzbergin, viimeksi mainitun ent. pormestarin L. Cajandervainajan sijaan, sekä varajäseniksi kamarineuvos N. B. Grotenfeltin, yli-insinööriin, filosofiantohtori K. R. von Willebrandin ja insinööri H. Liliuksen;

kaupungin yleisten töiden hallitukseen: jäseneksi kauppias J. Tallbergin sekä varajäseniksi konsuli K. Stockmannin ja insinööri C. Enckellin;

työväenasiain lautakuntaan: jäseneksi aktuaari O. Groundströmin ja varajäseneksi vakuutustarkastaja O. Hallsténin;

kunnan työvälistysoimiston johtokuntaan: puheenjohtajaksi filosofiantohtori S. Ivalon ja hänen varamiehekseen toimittaja E. Erkon, jäseniksi rakennusmestari J. Ahteen ja kirvesmies Th. Lillqvistin sekä varajäseniksi rakennusmestari B. Willmanin ja työmies K. E. Satamavuoren;

kasvatuslautakuntaan: jäseniksi lääketieteenlisensiaatin, vaapaaherra E. Cedercreutzin ja neiti B. von Nandelstadhin;

oikeusapulautakuntaan: varajäseniksi lakitieteentohtori K. Ignatiuksen ja varatuomari K. Sundmanin;

palotoimikuntaan: jäseniksi insinööri H. Mäklinin ja arkkitehti B. W. Blomin sekä varajäseniksi aistivialliskoulutarkastaja V. Forsiuksen ja johtaja J. Rundqvistin;

terveydenhoitolautakuntaan: puheenjohtajaksi professori O. Heikelin, jäseniksi professori W. Ramsayn, arkkitehti K. Lindahlin, lakitieteentohtori F. O. Liliuksen ja lääketieteenlisensiaatti E. Schildtin sekä varajäseniksi ent. senaattorin C. J. Timgrenin, professori A. Juseliuksen, arkkitehti L. Sonckin, apteekkari E. Stigzeliuksen ja lääketieteentohtori V. Wegeliuksen;

Marian sairaalan hallitukseen: jäseniksi ylimäär. professorin H. Holstin, lääketieteentohtori A. B. Lönnqvistin, pankinjohtaja E. Indreniuksen ja insinööri J. Tallbergin;

vaivaishoitohallitukseen: puheenjohtajaksi ent. pormestarin B. Schaumanin, jäseniksi lääketieteenlisensiaatti V. Leontjeffin, rouva E. Wegeliuksen ja luutnantti E. G. Poppiuksen sekä varajäseniksi, hylkäämällä vaivaishoitohallituksen kirjelmässä joulukuun 11 päivästä tehdyn esityksen että näitä valittaisiin neljä, koska sen täällä voimassa olevan vaivaishoito-ohjesäännön 13 §:n mukaan ei katsottu käyvän päinsä mainittua ohjesääntöä muuttamatta, vapaa herratar A. af Schulténin, varatuomari L. Collanin ja kauppias N. Kochtomowin;

alempain käsityöläiskoulujen johtokuntaan: jäseneksi professori E. Nordströmin;

valmistavan poikain ammattikoulun johtokuntaan: jäseneksi professori E. Nordströmin sekä varajäseniksi insinöörit O. Lönnrotin ja A. Engströmin;

tyttöjen ammattikoulun johtokuntaan: jäseniksi rouva E. Sjöströmin ja neiti A. Furuhjelmin sekä varajäseniksi neidit M. von Troilin ja V. Hjeltin ynnä arkkitehti H. Lindbergin;

Helsingin kaupungin kirjaston hallitukseen: jäseneksi lääketieteentohtori R. Sieversin sekä varajäseneksi filosofiantohtori A. Lönnbeckin;

Sedmigradskyn pientenlastenkoulun ja Marian turvakodin johtokuntaan: jäseniksi kansakoulutarkastaja A. Liliuksen ja ylimäär. professorin K. R. Wahlforsin; sekä

majoituslautakuntaan: puheenjohtajaksi everstiluutnantti G. E. M. af Enehjelmin sekä varajäseniksi ylikassanhoitaja L. Hisinger-Jägerskiöldin ja alikapteeni M. Tamelanderin.
